

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในจังหวัดยะเชิง เทรา

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชาญศักดิ์ เสงี่ยมบูรณ์

24 ก.ค. 2534

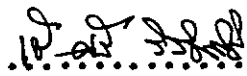
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษายุ่งใหญ่

กันยายน 2533

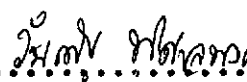
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษานักใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน

(รศ. เชียบรศรี วิวิธสิริ)

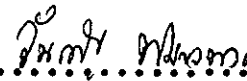
.... กรรมการ

(ผศ. วันเพ็ญ พิศาลพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(รศ. เชียบรศรี วิวิธสิริ)

.... กรรมการ

(ผศ. วันเพ็ญ พิศาลพงศ์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ. ดร. เสาวนีย์ เลวลัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานักใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่...19...เดือน...ตุลาคม...พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปณิธานอันแน่วแน่สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ
ปรึกษาจากรองศาสตราจารย์เชียมศรี วิวิษศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสานันท์ เลวลัย นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนแล้วเสร็จ ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณพัฒนาการจังหวัด พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากร ทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวก
และให้ความช่วยเหลือในทางเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบคุณท่านผู้ปกครองเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้
ความช่วยเหลือในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้อย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากคุณชรินทร์
อาสาศิริส ดร.ไพโรจน์ สุขสัมพันธ์ ดร.หนงศักดิ์ คุ้มไชน่า และเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจ
ช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบคุณ คุณนิพนธ์ เสงี่ยมบุญ และ
ลูกทั้งสอง ที่เป็นกำลังใจ ทำให้การทำปณิธานอันแน่วแน่ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ชาญศักดิ์ เสงี่ยมบุญ

สารบาญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	4
	ความสำคัญของการศึกษา	4
	ขอบเขตของการศึกษา	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน	8
	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน	12
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	งานวิจัยในต่างประเทศ	15
	งานวิจัยในประเทศไทย	16
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	17
3	วิธีดำเนินการศึกษา	18
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	18
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	20
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
	การวิเคราะห์ข้อมูล	21
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	22

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
	การวิเคราะห์ข้อมูล	25
	การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	26
	การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการทำเนิงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กโดยส่วนรวม	31
	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ต่อการทำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำบล	42
	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันต่อ การทำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำบล	46
	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชน และไม่มีตำแหน่งในชุมชนต่อการทำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในแต่ละตำบล	49
	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการทำเนิงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำบล	50
	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน ต่อการทำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำบล	54
	วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการทำเนิงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	62
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	66
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	66
	สมมติฐานของการวิจัย	66

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการวิจัย	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
การอภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย	99

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเด็กที่ศึกษา	19
2	ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	26
3	ค่าเฉลี่ยคะแนนความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แยกเป็นรายคาบและรายขอ	32
4	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	43
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	45
6	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	46
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	48
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	49
9	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	51
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละคาบ	53

11	คำสั่งพื้นฐานของคะแนนความคึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรส ทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำบล	54
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความคึกเห็น ของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในแต่ละตำบล	56
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพ การสมรสทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองเด็ก	57
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพ การสมรสทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการปฏิบัติงาน ของผู้ดูแลเด็ก	58
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพ การสมรสทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการบริหารงาน ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	59
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพ การสมรสทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการสนับสนุน ของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และคณะกรรมการสภาตำบล (กสค.)	60
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพ การสมรสทางกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านกษัตริย์ตามผล ของเจ้าหน้าที่	61
18	ค่าความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ..	62

19	ค่าความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะจากบุคลากร และกาจัดทำเนิงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	64
20	ค่าความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ	65

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น จะต้องกระทำไปพร้อมกันทุกด้านทั้งทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง การพัฒนาจึงกล่าวจะประสบสำเร็จเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคนในชาติเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องเริ่มกันตั้งแต่ในวัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยแรกเกิด ถึง 6 ปี เป็นวัยที่จะต้องวางรากฐานการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและ สติปัญญาให้เจริญงอกงามเต็มที่ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการสร้างความพร้อมให้แก่เด็กที่จะเจริญเติบโต และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (กรมการพัฒนารูชน. 2528 : 117) ปัจจุบันเป็นที่ ยอมรับกันโดยทั่วไปตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการว่า ในช่วงต้นของชีวิตคือตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่ง อายุประมาณ 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญของการพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพและสังคม ประสพการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกของชีวิตจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเสริมสร้างความพร้อมแก่ เด็ก เพื่อที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศ หรืออาจจะชักขวางชะงัก การพัฒนาของเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 5) โดยลักษณะทาง ธรรมชาติ เด็กในวัยแรกเกิด - 6 ปี อัตราการพัฒนาทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านร่างกาย สติปัญญา อยู่ในเวลาที่เร็วมากเมื่อเทียบกับเด็กช่วงอายุอื่น ๆ จากการศึกษาเด็กที่มีสติปัญญาเลิศ หรือมีแวว เก่งมากจะเห็นอัตราการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เมื่อเทียบกับเด็กปกติซึ่งเร็วอยู่แล้วก็ยังเร็วกว่า (จรรยา สุวรรณัทธ. 2531 : 172)

รู้ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการพัฒนาเด็ก ก็จะได้เห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา สำหรับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาเด็กไว้ดังนี้ มุ่งให้เด็กได้รับสารอาหารที่เหมาะสมกับความต้องการ ของร่างกายตามวัย มีการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ และมุ่งให้เด็กมีการพัฒนาความพร้อมทั้ง ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา พร้อมทั้งจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2529 : 81)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองนโยบายการพัฒนา
เด็กของรัฐในด้านการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนด
แผนงานพัฒนาเด็กเป็นแผนงาน 1 ใน 9 แผนงานพัฒนาชุมชนในระดับตำบล โดยมีแนวทางการ
ดำเนินงานพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 - 6 ปี ให้มีโอกาสเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และ
สติปัญญา ก่อนที่จะเข้าโรงเรียน โดยได้เริ่มจัดทำเป็นโครงการทดลองในปี 2510 ที่จังหวัดนครปฐม
(กรมการพัฒนาชุมชน. 2529 : 4) และได้ขยายผลไปยังจังหวัดต่าง ๆ แต่การดำเนินงานยังไม่
เป็นมาตรฐานเดียวกัน จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2521 กรมการพัฒนาชุมชน โดยการสนับสนุนจาก
องค์การ UNICEF ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่าง ๆ
ในประเทศไทยที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาและค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับเด็ก เพื่อกำหนดเกณฑ์ควมยัด
มาตรฐานสำหรับการพัฒนาเด็กไทยก่อนวัยเรียนโดยเฉพาะในวัย 3 - 6 ปี (วันเพ็ญ ทิศาพงศ์.
2525 : คำนำ) กรมการพัฒนาชุมชนได้ใช้เกณฑ์นี้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
กระทั่งทุกวันนี้ นับตั้งแต่เริ่มโครงการ (กรมการพัฒนาชุมชน. 2531 : 18 - 26) มี
จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2,972 ศูนย์ จำนวนเด็ก 109,400 คน คณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็ก
19,866 คน บุคลากร 5,141 คน มีอาคารถาวรที่สร้างโดยงบประมาณจากทางราชการ
จำนวน 1,009 ศูนย์ และสร้างขึ้นโดยงบประมาณอื่น ๆ จำนวน 772 ศูนย์ นอกจากนี้เป็นอาคารชั่วคราว
โดยใช้อาคารโรงเรียน วัด และอื่น ๆ จำนวน 1,110 ศูนย์

การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการดำเนินงานเป็นไปตามความต้องการและขีดความ
สามารถของประชาชน และให้อยู่ในความรับผิดชอบและความคุ้มครองโดยคณะกรรมการพัฒนาเด็ก
กรมการพัฒนาชุมชน กรมการสภาตำบล และคณะกรรมการอื่น ๆ ซึ่งให้ความสนับสนุนช่วยเหลือให้
ศูนย์อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการเลี้ยงดูเด็ก กรมการพัฒนาชุมชนจะให้การสนับสนุนในด้านวิชาการ
และงบประมาณในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่
ผ่านมาปรากฏว่าเด็กที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดูตามวิธีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีความเจริญเติบโต
และมีความพร้อมในทุกด้าน จากงานวิจัยเมื่อปี พ.ศ. 2523 เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่ผ่าน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่ามีความผลต่อการศึกษาและการเรียนรู้ในวัยเรียนอย่างไพบ่ว่าเด็กที่ผ่านการฝึกอบรมจาก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีพฤติกรรมในเรื่องความสามารถ การเรียนรู้ ในด้านการอ่านการเขียน จกจำ การแสดงความคิดเห็นและการชักชวนโต้ตอบ มีความสามารถในการแสดงออกด้านพฤติกรรมทางสังคม ได้แก่ การมีกิริยาจาสุภาพ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อน ความสนใจปฏิบัติงานร่วมกับกลุ่ม ลักษณะการเป็นผู้นำและการพัฒนาการอ่านนิยาย การเจริญเติบโต และความสะอาด มากกว่าเด็กที่ไม่ผ่านศูนย์พัฒนาเด็กมาก่อน (กรมการพัฒนารุมน. 2523 : 63 - 66) อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ศูนย์เด็กเล็กยังไม่สามารถขยายผลการจัดตั้งได้ในทุกพื้นที่ตำบล เนื่องจากในกาจัดตั้งและดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะสำเร็จได้นั้นจะต้องมีปัจจัยต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบหลายประการ เป็นต้นว่า เป็นความต้องการของประชาชนภายหลังเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ และต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน สุภาวดี ชูพิศุเดช (2524 : 93 - 94) ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชนะการประกวด ได้แก่ การศึกษาของประชาชน ความต้องการของประชาชน การบริหารงานและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กและอนุดูแลเด็ก และความช่วยเหลือต่าง ๆ จากแหล่งช่วยเหลือ ส่วนผลการศึกษาของ นิทยา วีระพงศ์ (2525 : 109) พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายระบัยความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ปัจจัยการมีตำแหน่งในชุมชน ระดับการศึกษา และปัจจัยที่จูงใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประสบการณ์ในการทำงานพัฒนารุมนของผูวิจัยเอง มีความเห็นว่าในการพัฒนาเด็กโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความต้องการ การให้ความร่วมมือ และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาอย่างยิ่งผู้ปกครองเด็กในการจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้ผูวิจัยมีความสนใจต้องการหาข้ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดำเนินงานโดยประชาชน ทางราชการโดยกรมการพัฒนารุมนเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน ผลของการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความพอใจของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่ามีมากหรือน้อยเพียงไรในการส่งเสริมให้อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง เด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครอง เด็ก จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ การมีตำแหน่งในชุมชน อาชีพ และสถานภาพการสมรสที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ความสำคัญของการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปกครอง เด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อที่กรมการพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนในการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ทราบข้อมูลเพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่รับผิดชอบในการพัฒนาเด็กซึ่งมีรูปแบบการดำเนินงานคล้ายคลึงกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน ได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานของตนให้ดีขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง เด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น จำนวน 44 ศูนย์
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 44 ศูนย์ จำนวนรวม 1,486 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองเด็ก จำนวนรวม 137 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรข้างต้น (รายละเอียด ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองเด็ก จำแนกออกเป็น 5 ประเภท คือ
 - 1.1 การศึกษา จำแนกเป็น 5 ระดับ คือ
 - 1.1.1ต่ำกว่า ป. 4
 - 1.1.2 ป. 4 - ป. 7
 - 1.1.3 มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 1.1.4 มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป (ระบุ)
 - 1.1.5 อื่นๆ (ระบุ)
 - 1.2 อายุ จำแนกออกเป็น 3 ช่วง คือ
 - 1.2.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี
 - 1.2.2 31 - 40 ปี
 - 1.2.3 41 ปีขึ้นไป
 - 1.3 ตำแหน่งในชุมชน จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 1.3.1 มีตำแหน่งในชุมชน
 - 1.3.2 ไม่มีตำแหน่งในชุมชน
 - 1.4 อาชีพ จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ
 - 1.4.1 เกษตรกรรม
 - 1.4.2 ค้าขาย
 - 1.4.3 รับราชการ
 - 1.4.4 อื่น ๆ (ระบุ)
 - 1.5 สถานภาพการสมรส จำแนกเป็น 5 ประเภท คือ
 - 1.5.1 แต่งงานและอยู่ด้วยกัน
 - 1.5.2 แต่งงานแต่แยกกันอยู่
 - 1.5.3 หย่าร้าง
 - 1.5.4 เป็นหม้าย
 - 1.5.5 โสด
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน 5 ด้าน คือ

- 2.1 คำนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เด็ก
- 2.2 คำนการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก
- 2.3 คำนการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก
- 2.4 คำนการสนับสนุนการดำเนินงาน ของคณะกรรมการหมู่บ้าน และ

คณะกรรมการสภาตำบล

- 2.5 คำนการศึกษาความผลของเจ้าหน้าที่

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

- ✓1. ความนึกเห็นที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของผู้ปกครอง เด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการพัฒนาเด็ก ซึ่งประชาชนเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
2. ผู้ปกครองเด็ก หมายถึง บิดาหรือมารดา หรือผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กซึ่งส่งเด็กมารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินกิจการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนให้มีความพร้อมก่อนเข้าเรียนในโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพค.) เป็นผู้บริหารงาน ผู้ดูแลเด็ก (ผคค.) เป็นผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็ก คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการสภาตำบลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานกิจการของศูนย์ และกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้ให้การสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานของศูนย์
4. ผู้ดูแลเด็ก (ผคค.) หมายถึง สตรีผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีอายุระหว่าง 18 - 45 ปี มีความรู้ภาษาไทยขึ้นอ่านออกเขียนได้ มีนิสัยสุภาพอ่อนโยน รักเด็ก สมัครใจเข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้ดูแลเด็กตามบทบาทหน้าที่ผู้ดูแลเด็กของกรมการพัฒนาชุมชน และกำลังปฏิบัติหน้าที่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขณะนี้
5. คณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพค.) หมายถึง คณะกรรมการซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานพัฒนาเด็ก ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และบุคคลอื่นซึ่งควรเป็นผู้อุปถัมภ์หรือผู้ปกครอง เด็กเป็นกรมการพัฒนาเด็ก

และคัดเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ตามความเหมาะสม โดยมีพัฒนาการเป็นที่ปรึกษา

6. ตำแหน่งในชุมชน หมายถึง การมีตำแหน่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการ คณะใดคณะหนึ่งหรือหลายคณะในชุมชนที่อาศัย และเป็นคณะกรรมการที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้าน คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการวัด เป็นต้น

7. การติดตามผลของเจ้าหน้าที่ หมายถึง การตรวจเยี่ยม ประชุม พบปะ ให้คำปรึกษาแก่ไข่มุกหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยพัฒนากร พัฒนาการอำเภอ และนักวิชาการพัฒนาชุมชน

8. ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็ก หมายถึง การจำแนกระดับความคิดเห็น ออกเป็นระดับต่าง ๆ ตามคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best. 1970 : 158 - 159) คือ

8.1 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

8.2 คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.67 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

8.3 คะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
2. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

ความคิดในการจัดการศึกษาให้กับเด็กก่อนวัยเรียนในแต่ละประเทศย่อมจะแตกต่างกันไปบ้างตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม สำหรับประเทศไทยการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนในแผนการศึกษาแห่งชาติ มีประกาศใช้มาแล้ว 9 ฉบับ คือ โครงการศึกษา พ.ศ. 2441 พ.ศ. 2445 พ.ศ. 2456 และ พ.ศ. 2464 ส่วนภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 แล้วมีการประกาศใช้อีก 5 ฉบับ โดยใน 3 ฉบับแรก เรียกว่า แผนการศึกษาชาติ คือ ฉบับ พ.ศ. 2475 พ.ศ. 2479 และ พ.ศ. 2494 สำหรับฉบับ พ.ศ. 2503 และ พ.ศ. 2520 นั้น เปลี่ยนมาเรียกว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 32)

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 ระบุว่า "อนุบาลศึกษา ได้แก่ การอบรม
 เบื้องต้นเพื่อให้ลูกบุพการีหรือผู้ที่จะรับการศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป... เป็นการศึกษา
 ก่อนการศึกษามัธยมศึกษา อาจจัดโรงเรียนอนุบาลชั้น 2 ชั้น หรือ 3 ชั้น หรือจัดชั้นเด็กเล็ก 1 ชั้น
 ในโรงเรียนประถมศึกษา" สำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้กำหนดเป็นแนวนโยบาย
 การศึกษาของรัฐว่า "รัฐพึงเร่งรัดจัดและสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยก่อนประถมศึกษา โดย
 รัฐจะสนับสนุนให้ท้องถิ่นและเอกชนจัดให้มากที่สุด สำหรับการศึกษาในระดับชั้นของรัฐจะจัดทำเพียงเพื่อ
 เป็นตัวอย่าง และเพื่อการค้นคว้าวิจัยเท่านั้น" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 :
 11 - 12) การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงจากการ เน้นหนักเรื่องการสอนหนังสือ
 มาเป็นการ เตรียมเด็กให้พร้อมเพื่อที่จะเรียนต่อในระดับประถมศึกษาเพื่อการ เป็นพลเมืองดีของสังคม
 และจากการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนในรูปแบบของชั้นเด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาล ขยายเพิ่ม
 เป็นการจัดการศึกษาออกโรงเรียนในรูปแบบของศูนย์เด็กปฐมวัยในปัจจุบัน

การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ในด้านการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนมิได้เน้นเฉพาะเด็กในระบบโรงเรียนเท่านั้น
 การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนอกระบบโรงเรียนนั้นมีความสำคัญ เนื่องจากรัฐไม่สามารถขยาย
 บริการในระบบโรงเรียนได้ทั่วถึง การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทยแบ่ง
 ได้เป็น 3 ประเภท คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 2)

1. ชั้นเด็กเล็ก จุดประสงค์ของการศึกษาเพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนระดับ
 ประถมศึกษา และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก เป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน
2. ชั้นอนุบาล จุดประสงค์ของการศึกษาเน้นเรื่องความพร้อมมากกว่าการให้เรียน
 หนังสือ เป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน

3. ศูนย์เด็กปฐมวัย รับเด็กตั้งแต่ 2½ ปีขึ้นไป เพื่อเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูอยู่ใน
 ศูนย์ 2 - 3 ปี แล้วจึงเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา จุดประสงค์ของการจัดการศึกษานุ่งส่งเสริม
 ในเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพอนามัยทางโภชนาการมากกว่าการเรียนการสอน เป็นการจัดการศึกษา
 นอกระบบโรงเรียน

การให้การศึกษารอบร้อมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในระบบโรงเรียนนั้น ไม่สามารถสนองความต้องการของประชาชนได้ทั่วถึง ดังนั้นควรสนับสนุนให้หน่วยงานทั้งของรัฐ และเอกชนจัดในรูปแบบการให้การศึกษาในระบบโรงเรียนซึ่งมีความคล่องตัวในการจัดตั้งและดำเนินงานกว่าในระบบโรงเรียน และการศึกษานอกระบบโรงเรียนยังเน้นความพร้อมของเด็กตามความเหมาะสมมากกว่าเน้นเรื่องการสอนหนังสือ เน้นว่าคนช่างจะส่งผลดีกับตัวเด็ก ซึ่ง อุดม เขียววงศ์

(2527 : 19) กล่าวว่า การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการศึกษาทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้จากพ่อแม่ จากประสบการณ์ จากเพื่อน ๆ สื่อมวลชน และจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร สุนันท์ชัย (2529 : 105) ที่กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียนมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย

หน่วยงานที่จัดบริการสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน หน่วยงานที่จัดบริการสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน แยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ตามวัตถุประสงค์ในการจัดได้ 2 ประเภท คือ (ภรณี คุรุรัตน์. 2524 : 13)

1. หน่วยงานที่ให้การศึกษ และการพัฒนาเด็กในชั้นอนุบาล หรือเตรียมประถมศึกษา เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาในแง่การพัฒนาทางด้านวิชาการ เตรียมเด็กให้มีความพร้อมทางด้านวิชาการที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาที่ 1 หน่วยงานประเภทนี้ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ

2. หน่วยงานที่มุ่งพัฒนาเด็กเล็กในด้านการส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูให้เด็กมีความเจริญเติบโตทั้งในค่านร่างกายและจิตใจ และเพื่อแบ่งเบาทารของมารดา หน่วยงานดังกล่าว ได้แก่ โครงการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของกรมการศาสนา สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันของสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ศูนย์โภชนาการเด็กของกรมอนามัย เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

โครงการพัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี ได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องและเหมาะสมให้มีความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย และจิตใจของเด็กพร้อม ๆ กับส่งเสริมให้ท้องถิ่นช่วยตัวเองและร่วมมือกันพัฒนาเด็ก

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาเด็กในด้านการส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเพื่อให้เกิดความพร้อมในทุกด้านก่อนเรียนในระดับประถมทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนมีจำนวนเพิ่ม

มากขึ้น ซึ่งรูปแบบการดำเนินงานถือได้ว่าเป็นการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานกรมการพัฒนาชุมชนมีขอบเขตการดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อการพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมและกว้างขวางทั่วประเทศ ซึ่งในปัจจุบันมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เปิดดำเนินการเกือบ 3,000 ศูนย์ จึงเห็นได้ว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น มีขอบข่ายกว้างขวางสมควรที่จะให้ความสนใจศึกษาในรายละเอียดโดยเฉพาะความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โครงการสอนเด็กก่อนวัยเรียนของกรมศาสนา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 โดยใช้วัดเป็นสถานที่อบรมสั่งสอนเด็ก มีวัตถุประสงค์ที่จะให้พระได้ทำประโยชน์แก่สังคม และเป็นการเตรียมเด็กให้มีความรู้พื้นฐานก่อนที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม วัฒนธรรม อันดีงามแก่เด็ก

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ของสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร จัดบริการอาหารกลางวันให้กับเด็กเล็กในเขตต่าง ๆ โรงเรียนที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็กของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองในท้องถิ่นในการแบ่งเบาภาระ และช่วยพัฒนาเด็ก ฝึกความพร้อมก่อนเข้าเรียน

ศูนย์โภชนาการเด็กของกรมอนามัย วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์โภชนาการของ กรมอนามัย นั้นมุ่งเน้นให้เด็กในท้องถิ่นที่อยู่ในวัยเด็กเล็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธี และเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางโภชนาการแก่ พ่อ-แม่ของเด็ก ตลอดจนช่วยเหลือครอบครัวที่ยากจน ในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์มีข้อกำหนดดังนี้ คือ ศูนย์โภชนาการแต่ละแห่งควรรับเลี้ยงเด็กได้ประมาณ 60 คน ควรเลือกท้องถิ่นที่มีปัญหาโภชนาการมากมาทำก่อน และคำนึงถึงการสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่น หรือกรรมการหมู่บ้านของชุมชนนั้น สถานที่จัดตั้งศูนย์ควรอยู่ใกล้สถานอนามัย หรือสำนักงานเขตสุขภาพ หรืออยู่ในศูนย์กลางของหมู่บ้านที่สามารถไปมาติดต่อได้สะดวก (กรมอนามัย. 2511 : 5 - 6)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 - 6 ปี เข้ามารับการอบรมเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อพัฒนาความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของเด็ก และเป็นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการไปประกอบอาชีพ สำหรับวัตถุประสงค์และหลักการดำเนินงาน จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน. 2528 : 118 - 119)

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรมการพัฒนาชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี ในชนบทได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้เจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างถูกต้องและมีความพร้อมที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาต่อไป
2. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดา ผู้ปกครอง ให้ใช้เวลาในการประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่
3. เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นช่วยตนเอง และร่วมมือกันพัฒนาเด็ก พัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยเผยแพร่วิชาการแผนใหม่ไปสู่บิดามารดา ผู้ปกครองเด็ก
4. เพื่อช่วยสนับสนุนแผนอาหารและโภชนาการแห่งชาติในส่วนที่เป็นเขตพัฒนาชุมชน

หลักการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรมการพัฒนาชุมชนมีหลักการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังนี้

1. ยึดความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด
2. พ่อแม่ และผู้ปกครองจะต้องจ่ายเงินค่าเลี้ยงดูเด็กและอื่น ๆ ตามความจำเป็น
3. เน้นการส่งเสริมความพร้อมของเด็กและการฝึกให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยการสอนแบบเล่นปนเรียน ให้เด็กสามารถช่วยตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. กม. กสค. กพค. และกรมการอื่น ๆ ช่วยเหลือสนับสนุนให้ศูนย์ฯ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการเลี้ยงดูเด็ก รวมทั้งการจัดกิจกรรมเผยแพร่การพัฒนาเด็ก
5. ใน ศพค. ให้มีผู้ดูแลเด็ก (ผคค.) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมอย่างน้อยศูนย์ละ 1 คน ต่อเด็ก 20 - 25 คน

6. ในหน่วยงานราชการหรือเอกชนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น
สาธารณสุข ศึกษา เกษตร มหาวิทยาลัย ฯลฯ

7. สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับผู้ดูแลเด็ก โดยใช้เวลาร่วม
ทำกิจกรรมที่ศูนย์ เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว ประกอบอาหารเสริม

8. ให้ ศทค. แต่ละแห่งจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการฉีดยา การจัดหาอาหารสำหรับเด็ก
เด็ก การจัดเครื่องเล่น และการละเล่นของเด็กเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์
สังคม และสติปัญญา เหมาะสมกับวัย

หน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก (ศทค.) ในการปฏิบัติงาน

กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
(กรมการพัฒนาชุมชน. 2528 : 124) ไว้ดังนี้

1. รับเด็กจากผู้ปกครองทุกคน
2. ทำความสะอาดห้องเรียน ที่นอน ครัว ห้องน้ำ บริเวณศูนย์ เตรียมน้ำดื่ม น้ำใช้
3. จัดอุปกรณ์การสอน
4. ใช้เด็กเข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ ตรวจความสะอาดของร่างกายทุกวัน
5. อบรมเลี้ยงดูเด็กตามตารางการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้
6. จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคล
7. จัดทำสมุดบันทึกการสอน สมุดบันทึกประจำวัน สมุดเยี่ยม สมุดบันทึกประจำวันเด็ก

สมุดบันทึกการประชุม

8. จัดทำทะเบียนประวัติ และสถิติเด็กที่มารับการเลี้ยงดูที่ศูนย์ นอกเหนือจากสมุดบันทึก
ประจำวันเด็ก

9. จัดบริเวณศูนย์ ปลูกพืชผักสวนครัว และไม้ประดับ
10. ดูแลเรื่องอาหารกลางวันของเด็กนำมารับประทาน
11. จัดสอนอนามัยให้มีการตรวจสุขภาพเด็ก เดือนละ 1 ครั้ง
12. จัดอุปกรณ์เครื่องเล่นของเด็กให้เป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกัน และบำรุงรักษาให้คงทน
13. ทำบัญชีรับ - จ่ายเงินบำรุงศูนย์ ตามที่ได้อนุญาตจาก กทค.
14. เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงานต้องปรึกษากับพัฒนากรและ กทค. อย่างใกล้ชิด

หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพค.)

คณะกรรมการพัฒนาเด็กต้องทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ (กรมการพัฒนารุชมชน. 2528 : 125 - 126)

1. ควบคุมดูแลการดำเนินงานของ ศพค.
2. ควบคุมการเงินมีหลักฐานทั้งการรับ-จ่าย
3. ชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ และให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงาน ศพค. ให้ก้าวหน้า
4. พิจารณาคัดเลือกสถานที่ทั้ง ศพค. รวมทั้ง มคค. และเด็กที่จะเข้ารับการอบรมเลี้ยงดู

ในศูนย์

5. ควบคุมการปฏิบัติงาน ช่วยแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของ มคค.
6. ดูแลรักษาและซ่อมแซม ศพค. ให้อยู่ในสภาพที่ดียิ่ง
7. พิจารณาแก้ไขปัญหาข้อขัดข้อง และอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็ก ร่วมกับ

กม. และ กสท.

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเด็ก มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมการพัฒนารุชมชน. 2528 : 126) ดังนี้

1. การเลี้ยงดูและอบรมเด็ก ควรให้โอกาสผู้ปกครองใช้เวลาว่างผลิตเปลี่ยนแปลงกันมาร่วม และศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้องจนละ 1 คน เพื่อช่วยเหลือ มคค. และนำความรู้ไปใช้ในครัวเรือนประจำวัน

2. หมั่นติดต่อกับ มคค. เมื่อทราบพฤติกรรมของเด็ก ว่ามีปัญหาอะไร และสิ่งใดควรปรับปรุงแก้ไข

3. ใช้เวลาว่างทำประโยชน์ในศูนย์ฯ เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อใช้ประกอบอาหารสำหรับเด็ก ซ่อมแซมตกแต่ง หรือทำความสะอาดบริเวณศูนย์ฯ เป็นต้น

4. การเตรียมอาหารให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการและตามสภาพการเอื้ออำนวยของท้องถิ่น

5. การรับ-ส่งเด็ก ผู้ปกครองมีหน้าที่โดยตรงในการรับ-ส่งเด็ก เพื่อจะได้พบกับ มคค.

และทราบพฤติกรรมของเด็ก และจะเฝ้าระวังกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการชักนำให้ผู้ปกครองใกล้ชิดกับศูนย์ฯ มากขึ้น

6. จ่ายค่าตอบแทนตามข้อตกลง
7. การจัดหาครูและครูและซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องเล่นของเด็ก

หน้าที่ของกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และกรรมการสภาตำบล (กสท.) ในการดำเนินงานศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก

กรมการพัฒนาชุมชน (2528 : 126) ได้กำหนดให้กรรมการหมู่บ้านและกรรมการสภาตำบล มีหน้าที่

1. คัดเลือกสถานที่จัดตั้ง ศพค.
2. คัดเลือก ผกค. และเด็ก
3. สนับสนุนและหาทางแก้ไขปัญหาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเด็ก
4. ทักท้วงประสานงานกับเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อขอรับความช่วยเหลือ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในต่างประเทศ

อเวอแบค (Averbach. 1975 : 82) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้พบปัญหาเกี่ยวกับการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เนื่องจากในความเป็นจริงผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานอาชีพของตน ผู้ปกครองจึงไม่มีเวลาที่จะอุทิศตนให้กับการดำเนินงานของศูนย์วัยเลี้ยงเด็กกลางวัน อย่างไรก็ตามทั้งบิดามารดาของเด็กจะมาร่วมในการประชุม ถ้าการประชุมนั้นจะทำให้เกิดผลดี แต่ก็มีผู้ปกครองบางคนซึ่งไม่สามารถปรับตัวมาร่วมได้ เนื่องจากปัญหาส่วนตัว สังคมและเศรษฐกิจ

คัทแมน (Kaufman. 1949 : 301) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมทางการเกษตรในท้องถิ่นพบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้ และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เฮย์ (Hay. 1951 : 127) ศึกษาการรวมกิจกรรมทางสังคมของประชาชนในชนบทพบว่า การที่บุคคลมีส่วนร่วมทางสังคมนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางอาชีพและที่อยู่อาศัย โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมต่ำ จะเข้ามามีส่วนรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนน้อยกว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูง

บราวน์ (Brown. 1953 : 591) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบุคคลที่มีส่วนรวมในการจัดองค์กรของรัฐ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างแข็งขันและไม่แข็งขัน มักมีฐานะแตกต่างกันออกไปและมีนิมิตหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเขา ประเพณี การรวมตัว แนวความคิดที่ถูกคาดหวังให้เข้าร่วมในกิจกรรมบางอย่าง บุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมสูง เช่น การศึกษา อาชีพ รายได้ มักจะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแข็งขันมากกว่าคนที่มีสถานภาพของสังคมต่ำ

2. งานวิจัยในประเทศ

อารยา วัฒนกิจ (2525 : 64) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสูงกว่าผู้ปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจน้อยกว่า และผู้ปกครองที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐน้อย

นิตยา วีระพงศ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยรายได้เฉลี่ยของครอบครัว ระดับการศึกษา การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม และการมีตำแหน่งในชุมชน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยการได้รับการฝึกอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติม ปัจจัยที่จูงใจให้เข้าร่วมกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และความเข้าใจงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ปัจจัยศาสนา อาชีพ และระยะเวลาที่อยู่ในชุมชนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อุษา พงศ์พิสุทธา (2521 : 62 - 64) ได้ศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก กรมการศึกษาดูแลเด็ก พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม การปฏิบัติตามคำแนะนำของพัฒนากร และความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก รวมทั้งการชักชวนให้ผู้ปกครองเด็ก และประชาชนทั่วไปในหมู่บ้านเข้าร่วมในกิจกรรมของศูนย์ฯ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้รับจากครูดูแลเด็ก คือ ค่าตอบแทนที่ได้รับน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับภาระกิจ ควรจัดหาอุปกรณ์วัสดุให้เพียงพอกับความจำเป็น พัฒนาการควรให้ ความสนใจติดตามการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก อย่างสม่ำเสมอ

มงคล ชาวเรือ (2525 : 59 - 60) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประธานสภาตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อโครงการสร้างงานในชนบทปี 2524 พบว่า กลุ่มประชากร คือประธานสภาตำบลที่มีความแตกต่างในด้านระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความคิดเห็นต่อโครงการสร้างงานในชนบทปี 2524 เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการดำเนินงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. ผู้ปกครองเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
2. ผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
3. ผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
4. ผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
5. ผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 44 ศูนย์ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
จำนวน 1,486 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ ศึกษา จำนวน 137 คน
ได้จากการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มอำเภอที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก (Simple Random Sampling) มาร้อยละ 50 จากอำเภอที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด 8 อำเภอ
ได้อำเภอที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ ศึกษาจำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ พนมสารคาม
บางปะกง และบ้านโพธิ์
2. สุ่มศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ตามข้อ 1) อย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก ร้อยละ 25 ของแต่ละอำเภอ ได้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ ศึกษาจำนวน 8 ศูนย์ จาก
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 32 ศูนย์
3. สุ่มผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ตามข้อ 2) อย่างง่าย
โดยวิธีการจับสลากมาร้อยละ 50 ของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ผู้ปกครองเด็กที่ ศึกษา จำนวน
137 คน (ตามตาราง 1)

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเด็กศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพค.)	ผู้ปกครองเด็ก (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
<u>อำเภอเมือง</u>		
ศพค. วัดบางพระ ต.บางพระ	40	20
<u>อำเภอมะนัง</u>		
ศพค. หาดคอกเหนือ ต.หาดฉาง	30	15
ศพค. บ้านถนนกลาง ต.หนองยาว	26	13
ศพค. บ้านหนองหว้า ต.บ้านช่อง	37	19
ศพค. บ้านหนองเสือ ต.เกาะขนุน	43	22
<u>อำเภอบางปะกง</u>		
ศพค. บ้านเกาะวัด ต.บางสมัคร	30	15
<u>อำเภอบ้านโพธิ์</u>		
ศพค. บ้านบางชายสอ ต.บางกรูด	38	19
ศพค. กองทราย ต.กองทราย	27	14
รวม 8 ศูนย์	271	137

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพิพจน์ เพื่อปรับแก้ให้มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองเด็กในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยวิธีของ ครอนแบ็ค (Cronbach. 1970 : 161) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครองเด็กที่ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

เกณฑ์การให้คะแนน ใช้เกณฑ์กำหนดให้คะแนนตามน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็ก
ที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างมาก	กำหนดให้	5 คะแนน
เห็นด้วย	กำหนดให้	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	กำหนดให้	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	กำหนดให้	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	กำหนดให้	1 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงพัฒนาการ
จังหวัด เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์อำนาจความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล
2. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้รับความร่วมมือ
จากพัฒนาการอำเภอและพัฒนาการในการประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ในการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บโดยที่พัฒนาการอำเภอและพัฒนาการ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การสัมภาษณ์แต่ประการใด ทั้งนี้เพื่อความเป็นอิสระในการแสดงออกของผู้ถูกสัมภาษณ์
4. การเก็บข้อมูลใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 7 - 13 มกราคม 2533
เก็บข้อมูลได้จำนวน 137 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนทั่วและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองเด็ก โดยหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) โดยการ
คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ของระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กจากข้อคำถาม คำนวณค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วจึงนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาตัดสินเกณฑ์ประมาณค่า
ตามแนวคิดของ เบสต์ (Best. 1970 : 158 - 159) ดังนี้

- 3.68 - 5.00 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
 2.34 - 3.67 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
 1.00 - 2.33 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

3. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
 4. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม
 5. วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อความปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาค่าความถี่,

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\mu \quad \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (Ferguson. 1981 : 68)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มตัวอย่าง
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ โดยใช้สูตร (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน ค่าจำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน ค่าคะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

4. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร (ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 84 - 86)

4.1 กรณีความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไม่เท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

โดยมีขั้นตอนการเป็นอิสระ

$$df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

4.2 กรณีความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

โดยมี $df = n_1 + n_2 - 2$

5. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร (ล้าน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของ F
 MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้สื่อความหมายได้ตรงกัน ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนคน
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean square)
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 8 ตอน ตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวม
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละท่าน
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละท่าน
6. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละท่าน
7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพสมรสต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละท่าน
8. การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก,

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. <u>ความเกี่ยวข้องกับเด็ก</u>		
- แม่	80	58.40
- พ่อ	45	32.84
- ผู้ปกครองที่อุปการะเลี้ยงดู (ปู่, ย่า, ตา, ยาย, น้า)	12	8.76
รวม	137	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. เพศ		
- หญิง	91	66.42
- ชาย	46	33.58
รวม	137	100.00
3. อายุ		
- ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	60.58
- 31 - 40 ปี	42	30.66
- 41 ปีขึ้นไป	12	8.76
รวม	137	100.00
4. การศึกษา		
- ทำการ ป. 4	14	10.22
- ป. 4 - ป. 7	100	72.99
- มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	8.03
- มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	4	2.92
- อื่น ๆ	8	5.84
รวม	137	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	จำนวน	ร้อยละ
5. สถานภาพการสมรส		
- แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	128	93.43
- แต่งงานแต่แยกกันอยู่	2	1.46
- หย่าร้าง	2	1.46
- เป็นหม้าย	2	1.46
- โสด	3	2.19
รวม	137	100.00
6. ตำแหน่งในชุมชน		
- ไม่เป็นกรรมการ	110	80.29
- เป็นกรรมการ	27	19.71
รวม	137	100.00
7. อาชีพ		
- เกษตรกรรม	82	59.85
- ค้าขาย	18	13.14
- รับราชการ	5	3.65
- อื่น ๆ	32	23.36
รวม	137	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	จำนวน	ร้อยละ
8. <u>จำนวนบุตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</u>		
- 1 คน	91	66.42
- มากกว่า 1 คน	46	33.58
รวม	137	100.00
9. <u>ระยะเวลาที่บุตรอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</u>		
- 3 - 6 เดือน	24	17.52
- 6 เดือนขึ้นไป	113	82.48
รวม	137	100.00
10. <u>โรงเรียนในหมู่บ้านที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล</u>		
- มี	82	59.85
- ไม่มี	55	40.15
รวม	137	100.00

จากตาราง 2 .พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 137 คน มีข้อมูลจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านความเกี่ยวข้องกับเด็กจำแนกเป็นผู้ปกครองที่เป็นแม่ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 เป็นพ่อ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 32.84 และผู้ปกครองที่อุปการะเลี้ยงดูซึ่งได้แก่ ปู่, ย่า, ตา, ยาย, และน้า จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 ด้านเพศจำแนกเป็นผู้ปกครอง

ที่เป็นเพศหญิง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 66.42 และผู้ปกครองเพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 33.68 ด้านอายุผู้ปกครองที่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 60.58 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 30.66 และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 ด้านการศึกษาผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ป. 4 มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.22 ระดับการศึกษา ป. 4 - ป. 7 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 72.99 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.03 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.92 และระดับการศึกษาอื่น ๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.84 ด้านสถานภาพการสมรสจำแนกเป็น ผู้ปกครองที่แต่งงานและอยู่ด้วยกัน จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 93.43 แต่งงานแต่แยกกันอยู่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46 หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46 และเป็นโสด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.19 ด้านตำแหน่งในชุมชน จำแนกเป็นผู้ปกครองที่ไม่เป็นกรรมการ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 80.29 ผู้ปกครองที่เป็นกรรมการ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.71 ด้านอาชีพจำแนกเป็นผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 59.85 อาชีพค้าขาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.14 อาชีพรับราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 23.36 ด้านบุตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองที่มีบุตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 คน จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 66.42 ผู้ปกครองที่มีบุตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่า 1 คน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 33.58 ด้านระยะเวลาที่บุตรอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกเป็นผู้ปกครองมีบุตรอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระยะเวลา 3 - 6 เดือน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 17.52 ผู้ปกครองมีบุตรอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระยะเวลา 6 เดือนขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 82.48 โรงเรียนในหมู่บ้านที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล จำแนกเป็นผู้ปกครองตอบคำถามว่ามีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลในหมู่บ้านของตน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 59.85 และผู้ปกครองที่ตอบว่าไม่มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลในหมู่บ้าน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยส่วนรวม

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยส่วนรวม
จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการ
บริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน
และคณะกรรมการสภาตำบล และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ประมาณค่า
ตามแนวคิดข้อเสนอแนะของ เบสท์ (Best. 1970 : 158 - 159) ดังนี้

- 3.68 - 5.00 หมายความว่า มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
- 2.34 - 3.67 หมายความว่า มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
- 1.00 - 2.33 หมายความว่า มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
แยกเป็นรายคาบและรายขอ

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	X _i	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
<u>การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก</u> 1. ศูนย์พัฒนาเด็กตั้งขึ้นช่วยแบ่งเบาภาระใน การเลี้ยงดูเด็ก ทำให้ผู้ปกครองมีเวลา ประกอบอาชีพได้เต็มที่ 2. ศูนย์พัฒนาเด็กจะเจริญก้าวหน้าโดยอาศัย ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนจาก ผู้ปกครองเด็กอย่างจริงจัง 3. หากมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง หรือสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เช่น บริจาคทรัพย์ วัสดุ หรือแรงงาน ใน การก่อสร้าง ฯลฯ 4. หากมีส่วนร่วมในการ เข้าไปช่วยเหลือดูแล ศูนย์พัฒนาเด็ก เช่น ทำอาหารเลี้ยงเด็ก นำเด็กปลูกพืชผักสวนครัว ฯลฯ 5. การเลี้ยงดูเด็กเมื่ออยู่บ้านควรใช้วิธีการหรือ แนวทางเกี่ยวกับการเลี้ยงดูศูนย์พัฒนาเด็ก	4.54 4.37 4.34 3.64 3.75			

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{x}$	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
6. ท่านชำระเงินค่าตอบแทนประจำเดือนแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องรับนิคชอบอะไรเลย	2.46			
7. ท่านมีโอกาสได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับตัวเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กกับผู้ปกครอง เด็กอื่น ๆ	3.88			
8. การรับ - ส่งเด็กควรเป็นหน้าที่โดยตรง ของท่านในการที่จะได้พบกับ ผคค. เพื่อ ทราบความเคลื่อนไหว พฤติกรรมและ ปัญหาของเด็ก	4.18			
9. ท่านควรเข้าร่วมประชุมกับกรรมการ พัฒนาเด็ก ผคค. ในการปรับปรุงการ ดำเนินงานของ ศพค.	4.05			
10. ระหว่าง ศพค. กับโรงเรียนที่มีสอน ชั้นอนุบาล ท่านคิดว่าผู้ปกครองน่าจะมี โอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูหรือ ร่วมกิจกรรมใน ศพค. มากกว่า *ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองเด็ก	3.85			
	3.88			

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	X̄	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
<u>การปฏิบัติงานของบุคลากร (นคค.)</u>				
11. นคค. ต้องเป็นผู้มีความรักเด็กและมีความตั้งใจที่จะอบรมเลี้ยงดูเด็ก	4.54			
12. การเลี้ยงดูเด็กควร เป็นหน้าที่ของ นคค. เท่านั้น ผู้ปกครองเด็กไม่ต้องสนใจและให้ความสำคัญ	2.57			
13. นคค. ควรมาเยี่ยมเด็กที่บ้านเพื่อพูดคุยหรือปรึกษาหารือผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นประจำ	3.66			
14. นคค. ควร เป็นผู้รักความสะอาด ชยันดูแลทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กอย่างสม่ำเสมอ	4.28			
15. นคค. ควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับแปลงปลูกพืชผักสวนครัวในบริเวณศูนย์	3.89			
16. นคค. ต้องติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่อนามัยและให้ความสะดวกในการตรวจสุขภาพเด็กเป็นประจำ	4.20			
17. นคค. ควรมีการร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน รวมทั้งผู้ปกครองเด็กบ้างเพื่อ				

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
ประโยชน์แก่ สหค. เช่น จัดงานวันเด็ก วันแม่ ฯลฯ เสมอ ๆ	4.21			
18. การจัดตกแต่งศูนย์ฯ ของ ผคค. เป็นที่ น่าสนใจ ถึงถูกความสนใจของผู้ปกครอง ให้เกิดศรัทธายิ่งขึ้น	4.26			
19. ภายใน สหค. ควรจะมีตารางการปฏิบัติงาน ของ ผคค. ติดไว้ ทำให้ทราบหน้าที่ ผคค. ดียิ่งขึ้น	4.15			
20. สื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอน การละเล่นที่ ผคค. จัดหรือทำขึ้นนั้น เหมาะสมกับวัย และความสนใจของเด็ก	4.20			
21. ผคค. ควรหาและจัดทำสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การสอน การละเล่นใหม่เพียงพอสำหรับ เด็กในศูนย์	4.18			
22. ผคค. มีความสนใจหมั่นตรวจและทำ ความสะอาดร่างกายเด็กทุกคนในศูนย์ • ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นค่านาษาปฏิบัติงาน ของผู้ดูแลเด็ก	4.31			
	4.03			

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	X1	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
<u>การบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก</u> (กพค.)				
23. กพค. ได้ชี้แจงให้ประชาชนมีความเข้าใจ ในเรื่องการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กและเห็น ประโยชน์ของศูนย์พัฒนาเด็ก	4.21			
24. กพค. ควรมีส่วนร่วมพิจารณาคัดเลือก สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก ผคค. และเด็ก ที่จะเข้ามาเลี้ยงดูในศูนย์อย่างใกล้ชิด	4.14			
25. กพค. ได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กสมกับที่ ได้รับเลือกตั้งมา	4.12			
26. กพค. ควรควบคุมการปฏิบัติงานของ ผคค. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ ผคค. ที่ควรปฏิบัติ	4.10			
27. กพค. ควรมีส่วนร่วมในการรักษาและ ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กให้อยู่ในสภาพดี ร่วมกับ ผคค. และบุคลากรองค์ การ	4.33			
28. กพค. ควรพิจารณาแก้ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องในการดำเนินงานของ				

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	X	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับ กม. กสท. ทุกครั้ง ที่มีปัญหา	4.26			
29. กพค. ควรทำหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายเงิน ของศูนย์พัฒนาเด็ก จัดทำหลักฐาน การรับจ่ายเงินเป็นประจำ	4.11			
30. กพค. ควรมีการติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อขอความ ช่วยเหลือในการดำเนินงานของศูนย์ เป็นประจำ	4.37			
* ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเห็นคุณค่าการบริหารงาน ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	4.20			
<u>การสนับสนุนของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และคณะกรรมการสภาตำบล (กสท.)</u>				
31. ศูนย์พัฒนาเด็กจะดำเนินกิจการได้สำเร็จ และเจริญก้าวหน้า ต้องได้รับความร่วมมือ สนับสนุนจาก กม. และ กสท.	4.26			
32. กม. และ กสท. มิได้ให้ความสำคัญกับการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กก็เท่าที่ควร	3.10			

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
33. กม. และ กสท. ได้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเพื่อ ให้ประชาชนเข้าใจ เห็นความสำคัญ และส่งเสริมมาศูนย์ฯ	3.94			
34. กม. และ กสท. ได้ชักชวนประชาชน ผู้ปกครองเด็กมาร่วมแรง ร่วมใจกันพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเป็นประจำ	3.93			
35. กม. กสท. ควรมีส่วนร่วมในการ คัดเลือก ผกก. และเด็กที่จะเข้ามา อยู่ในศูนย์ฯ ควดยเสมอ ๆ	3.71			
36. กม. กสท. ควรมีส่วนร่วมให้ขอเสนอแนะ การทำงานแก่ กสท. และ ผกก.	3.91			
37. กม. กสท. ควรมีส่วนร่วมในการจัดหา เงินเพื่อเป็นค่าตอบแทน ผกก. ที่ ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ฯ	4.11			
38. กม. กสท. ควรทำหน้าที่ประสาน ความร่วมมือกับวัด โรงเรียน สถานี อนามัย เพื่อให้การสนับสนุนการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก	4.22			

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	X1	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
43. พัฒนาการได้เคยมาพูดคุยเกี่ยวกับ เรื่องเด็กและศูนย์พัฒนาเด็ก ซึ่งทำให้ ท่านเข้าใจการพัฒนาเด็กยิ่งขึ้น	4.06			
44. พัฒนาการควร เป็นธุระจัดหาเงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ให้กับศูนย์ พัฒนาเด็ก	4.26			
45. พัฒนาการควรมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่ม ผู้ปกครองเด็กและชาวบ้านจัดกิจกรรม การพัฒนาศูนย์เด็กเสมอ ๆ	4.16			
46. พัฒนาการควรส่งเสริมสนับสนุนให้ การจัดงานวันเด็ก วันแม่ ขึ้นใน ศูนย์พัฒนาเด็กทุกปี	4.20			
47. พัฒนาการอำเภอควรรวมประชุมกับ ผู้ปกครองเด็กในการจัดตั้งและ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กทุกครั้ง	4.06			
48. พัฒนาการอำเภอควรมีส่วนในการจัดหา หรือสนับสนุนเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็ก	4.25			

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	น้อย 1.00-2.33	ปานกลาง 2.34-3.67	มาก 3.68-5.00
49. พัฒนาการจังหวัดควรจะมาเยี่ยมให้ คำแนะนำและสนับสนุนการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็ก	4.31			
50. เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดซึ่งรับผิดชอบ แผนงานพัฒนาเด็ก ควรจะมาเยี่ยม และให้ความรู้ในการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเป็นประจำเพื่อจะได้ ทราบปัญหา อุปสรรค และความ ต้องการ ของ ศพค.	4.34			
* ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการติดตามผลของ เจ้าหน้าที่	4.02			
** ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.02			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3 สรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดย
ส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์สูง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในเกณฑ์สูง คือเห็นด้วยมากถึง
5 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพค.) ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการ
ปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.02$) ด้านการ
สนับสนุนของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และคณะกรรมการสภาตำบล (กสค.) ($\bar{X} = 3.97$)
และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ($\bar{X} = 3.88$)

2. เมื่อพิจารณาความถี่ความถี่เห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งมีถึง 44 ข้อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กทั้งชั้นช่วยแบ่งเบาภาระในการเลี้ยงดูเด็ก ทำให้ผู้ปกครองเด็กมีเวลาประกอบอาชีพได้เต็มที่ ($\bar{X} = 4.54$) ผคค. ต้องเป็นผู้ที่มีความรักเด็กและมีความตั้งใจที่จะอบรมเลี้ยงดูเด็ก ($\bar{X} = 4.54$) ศูนย์พัฒนาเด็กจะเจริญก้าวหน้าได้ต้องอาศัยความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็กอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.37$) อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง 5 ข้อ คือ ทำเหมมีส่วนรวมในการเข้าไปช่วยเหลือดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ทำอาหาร เลี้ยงเด็ก นำเด็กไปปลูกพืชผักสวนครัว ($\bar{X} = 3.64$) หานชำระเงินค่าตอบแทนประจำเดือนแล้วจึงไม่จำเป็นต้องรับนิคมอะไรเลย ($\bar{X} = 2.46$) การเลี้ยงดูเด็กควรเป็นหน้าที่ของ ผคค. เท่านั้น ผู้ปกครองเด็กไม่ต้องสนใจ และให้ความสำคัญ ($\bar{X} = 2.57$) ผคค. ควรมาเยี่ยมเด็กที่บ้านเพื่อพูดคุยหรือปรึกษาหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.66$) กน. และ กสค. มีค่าใช้จ่ายสำคัญกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ควร ($\bar{X} = 3.10$) อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยมีเพียง 1 ข้อ คือ คำนึงการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ใค้แก่ การมาเยี่ยม ผคค. ของเจ้าหน้าที่ เป็นการเพิ่มภาระหรืออุปสรรคให้กับ ผคค. มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.31$) จากคำถามทั้งหมด 50 ข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความถี่เห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบความถี่เห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ป.4, ป.4 - ป.7, มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย, มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป และการศึกษาในระดับอื่น ๆ ที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้าน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนจากดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการสภาตำบล และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความถี่เห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" ในตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำบล

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
1. จำนวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก			
1.1 ทำกว่า ป. 4	14	39.71	1.94
1.2 ป. 4 - ป. 7	100	38.88	7.06
1.3 มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	37.27	8.60
1.4 มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	4	38.00	3.62
1.5 อื่นๆ	8	36.54	3.89
2. จำนวนการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก			
2.1 ทำกว่า ป. 4	14	50.86	2.93
2.2 ป. 4 - ป. 7	100	48.00	8.74
2.3 มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	48.45	4.78
2.4 มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	4	49.17	2.24
2.5 อื่น ๆ	8	46.33	3.74
3. จำนวนการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก			
3.1 ทำกว่า ป. 4	14	34.29	3.15
3.2 ป. 4 - ป. 7	100	33.16	6.11
3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	35.36	3.44
3.4 มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	4	35.17	2.67
3.5 อื่น ๆ	8	34.03	2.86

ตาราง 4 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	น	$\bar{X}$	S.D.
4. <u>ก</u> ำ <u>น</u> การสนับสนุนการ <u>ก</u> ำ <u>น</u> งานของ <u>ก</u> ม., <u>ก</u> ส <u>ท</u> .			
4.1 <u>ก</u> ำ <u>ก</u> ว <u>า</u> <u>ป</u> . 4	14	40.79	3.40
4.2 <u>ป</u> . 4 - <u>ป</u> . 7	100	39.61	7.44
4.3 <u>ม</u> ั <u>ช</u> ย <u>ม</u> ศ <u>ึ</u> ก <u>ษ</u> า <u>ท</u> อน <u>ท</u> น - <u>ม</u> ั <u>ช</u> ย <u>ม</u> ศ <u>ึ</u> ก <u>ษ</u> า <u>ท</u> อน <u>ป</u> ล <u>า</u> ย	11	39.55	4.32
4.4 <u>ม</u> ั <u>ช</u> ย <u>ม</u> ศ <u>ึ</u> ก <u>ษ</u> า <u>ท</u> อน <u>ป</u> ล <u>า</u> ย <u>ซ</u> ึ <u>น</u> <u>ป</u> ไ	4	39.75	2.53
4.5 อ <u>ื</u> น <u>่</u>	8	38.11	2.95
5. <u>ก</u> ำ <u>น</u> การ <u>ก</u> ิ <u>ท</u> ก <u>ท</u> ำ <u>ม</u> ผล <u>ข</u> อง <u>เจ</u> ำ <u>ห</u> น <u>ำ</u> ท			
5.1 <u>ก</u> ำ <u>ก</u> ว <u>า</u> <u>ป</u> . 4	14	41.00	5.78
5.2 <u>ป</u> . 4 - <u>ป</u> . 7	100	40.03	7.07
5.3 <u>ม</u> ั <u>ช</u> ย <u>ม</u> ศ <u>ึ</u> ก <u>ษ</u> า <u>ท</u> อน <u>ท</u> น - <u>ม</u> ั <u>ช</u> ย <u>ม</u> ศ <u>ึ</u> ก <u>ษ</u> า <u>ท</u> อน <u>ป</u> ล <u>า</u> ย	11	41.18	3.25
5.4 <u>ม</u> ั <u>ช</u> ย <u>ม</u> ศ <u>ึ</u> ก <u>ษ</u> า <u>ท</u> อน <u>ป</u> ล <u>า</u> ย <u>ซ</u> ึ <u>น</u> <u>ป</u> ไ	4	40.42	3.20
5.5 อ <u>ื</u> น <u>่</u>	8	41.44	4.76

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้ปกครอง
เด็กที่มีการศึกษาต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม		ภายในกลุ่ม		F
	SS	MS	SS	MS	
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก	45.45	15.15	5861.60	44.07	.79
2. ด้านการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก	107.48	35.83	8048.10	60.51	.62
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	89.51	29.84	4042.51	30.39	.40
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม., กสท.	17.42	5.81	5895.12	44.32	.94
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่	26.20	7.53	5603.46	42.13	.91
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน	649.46	214.49	120161.61	903.47	.87

ผลการทดสอบจากตาราง 4 และ 5 พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. และ กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นก็คือ ผู้ปกครองเด็กทั้งแม่จะมีระดับการศึกษาต่างกัน แต่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กในแต่ละสถาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกัน ซึ่งจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ปกครองอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ระหว่าง 31 - 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุน การดำเนินงานของ กน. กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" ในตาราง 6 และ 7 ต่อไปนี้ แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนและการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละสถาน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง			
1.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	38.58	7.90
1.2 31 - 40 ปี	42	38.79	3.86
1.3 41 ปีขึ้นไป	12	39.92	3.82
2. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก			
2.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	48.75	9.10
2.2 31 - 40 ปี	42	47.52	4.72
2.3 41 ปีขึ้นไป	12	49.42	6.02

ตาราง 6 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก			
3.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	33.48	6.38
3.2 31 - 40 ปี	42	33.60	3.66
3.3 41 ปีขึ้นไป	12	34.75	4.56
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม., กสค.			
4.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	39.23	7.87
4.2 31 - 40 ปี	42	40.24	3.50
4.3 41 ปีขึ้นไป	12	41.50	4.87
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่			
5.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	40.14	7.58
5.2 31 - 40 ปี	42	39.86	3.84
5.3 41 ปีขึ้นไป	12	42.42	4.78

ตาราง 6 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก			
3.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	33.48	6.38
3.2 31 - 40 ปี	42	33.60	3.66
3.3 41 ปีขึ้นไป	12	34.75	4.56
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม., กสท.			
4.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	39.23	7.87
4.2 31 - 40 ปี	42	40.24	3.50
4.3 41 ปีขึ้นไป	12	41.50	4.87
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่			
5.1 ระหว่าง 20 - 30 ปี	83	40.14	7.58
5.2 31 - 40 ปี	42	39.86	3.84
5.3 41 ปีขึ้นไป	12	42.42	4.78

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นของ
 ผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม		ภายในกลุ่ม		F
	SS	MS	SS	MS	
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	18.82	9.41	5888.23	43.94	.21
2. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก	54.51	27.26	8101.08	60.46	.45
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	16.92	8.46	4115.09	30.71	.28
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสท.	69.27	34.64	5843.27	43.61	.80
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่	63.67	31.87	5562.32	41.51	.77
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน	680.78	340.39	120130.29	896.49	.38

ผลการทดสอบจากตาราง 6 และ 7 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นก็คือ ผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีความคิดเห็นคล้าย ๆ กัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชน
ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่ง
ในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครอง ด้านการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็ก
ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กน. กสศ. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็น
การทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ผู้ปกครองที่มีตำแหน่งและไม่มีตำแหน่งในชุมชนมีความคิดเห็นต่อการ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบ แสดงในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มี
ตำแหน่งในชุมชน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	มีตำแหน่งในชุมชน (N = 27)		ไม่มีตำแหน่งในชุมชน (N = 110)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก	37.19	11.61	39.15	4.61	1.39
2. ด้านการปฏิบัติงานของครูดูแลเด็ก	47.26	14.51	48.72	4.92	0.88
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	31.81	9.99	34.07	3.62	1.93
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กน. กสศ.	39.41	12.09	39.82	4.40	0.29
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่	39.22	11.92	40.51	4.17	0.93
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	38.98	59.01	40.45	16.33	1.15

ผลการทดสอบจากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรายคำทั้งห้าคำและโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน จำแนกเป็น 4 ประเภทคือ อาชีพเกษตรกร ค้าขาย รับราชการ และอื่น ๆ มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของครูและเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กน. กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" ในตาราง 9 และ 10 ต่อไปนี้ แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนและการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความคิดเห็นของบุคลากรเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากรเด็ก			
1.1 เกษตรกรรม	82	38.98	7.95
1.2 ค้าขาย	18	38.33	4.99
1.3 รับราชการ	5	39.60	2.07
1.4 อื่น ๆ	32	38.31	3.25
2. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรเด็ก			
2.1 เกษตรกรรม	82	48.33	9.51
2.2 ค้าขาย	18	48.11	5.02
2.3 รับราชการ	5	50.00	4.30
2.4 อื่น ๆ	32	48.63	3.20
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก			
3.1 เกษตรกรรม	82	33.45	6.49
3.2 ค้าขาย	18	35.28	3.69
3.3 รับราชการ	5	34.20	4.09
3.4 อื่น ๆ	32	33.06	3.40
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสท.			
4.1 เกษตรกรรม	82	39.84	7.93
4.2 ค้าขาย	18	39.56	4.42
4.3 รับราชการ	5	40.40	1.82

ตาราง 9 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
4.4 อื่น ๆ	32	39.47	3.86
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่			
5.1 เกษตรกรรม	82	40.70	7.59
5.2 ค้าขาย	18	39.78	4.07
5.3 รับราชการ	5	42.40	3.71
5.4 อื่น ๆ	32	39.06	4.17

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นของ
ผู้ประกอบการเด็กที่มีอาชีพต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม		ภายในกลุ่ม		F
	SS	MS	SS	MS	
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	17.02	5.68	5890.03	44.29	.13
2. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก	16.20	5.40	8139.39	61.20	.09
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	63.42	21.14	4068.59	30.59	.69
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสศ.	5.99	1.99	5906.55	44.41	.04
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่	88.49	29.49	5537.56	41.64	.71
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน	353.98	117.99	120457.09	905.69	.13

ผลการทดสอบจากตาราง 10 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสศ. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันนั่นเอง

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันต่อ
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มี
สถานภาพการ สมรสต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก
ด้านการปฏิบัติตนของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการ
ดำเนินงานของ กน. กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า
"ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการ สมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน"
ดังตาราง 11 และ 12 ต่อไปนี้ แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนและการทดสอบความแตกต่าง
ระหว่างกลุ่ม ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันต่อ
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก			
1.1 แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	128	39.33	4.70
1.2 แต่งงานแต่แยกกันอยู่	2	41.50	.71
1.3 หย่าร้าง	2	38.00	2.83
1.4 เป็นหม้าย	2	40.50	3.54
1.5 โสด	3	12.00	20.78
2. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก			
2.1 แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	128	49.13	5.04
2.2 แต่งงานแต่แยกกันอยู่	2	54.00	8.48

ตาราง 11 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
2.3 พยากราง	2	46.50	.70
2.4 เป็นหมาย	2	50.00	4.24
2.5 โสต	3	15.33	26.56
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก			
3.1 แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	128	34.26	3.75
3.2 แต่งงานและแยกกันอยู่	2	32.50	.71
3.3 พยากราง	2	30.50	.71
3.4 เป็นหมาย	2	32.50	.71
3.5 โสต	3	10.33	17.90
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสท.			
4.1 แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	128	40.26	4.56
4.2 แต่งงานและแยกกันอยู่	2	42.00	1.41
4.3 พยากราง	2	40.00	2.83
4.4 เป็นหมาย	2	42.50	6.36
4.5 โสต	3	14.00	24.25
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่			
5.1 แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	128	40.77	4.23
5.2 แต่งงานและแยกกันอยู่	2	44.00	2.83
5.3 พยากราง	2	41.50	3.54

ตาราง 11 (ต่อ)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	N	$\bar{X}$	S.D.
5.4 เป็นหน่วย	2	42.00	4.24
5.5 โสภ	3	13.67	23.67

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นของ
ผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม		ภายในกลุ่ม		F
	SS	MS	SS	MS	
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	2211.83	552.96	3695.22	27.99	19.75*
2. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก	3422.42	855.60	4733.17	35.86	23.86*
3. ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	1703.36	425.84	2428.66	18.40	23.14**
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กม. กสศ.	2047.55	511.89	3864.99	29.82	17.48*
5. ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่	2192.46	548.16	3433.60	26.01	21.07*
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน	56636.91	14159.27	64174.16	486.17	29.12*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบจากตาราง 12 พบว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กน. กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ทั้ง 5 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจะได้นำความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 5 ด้านนี้ไปทดสอบเพื่อดูว่า กลุ่มใดแตกต่างจากกลุ่มใดบ้าง ผลการเปรียบเทียบดังตาราง 13 - 17

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก

สถานภาพการสมรส	$\bar{X}$	โสด	หย่าร้าง	แต่งงานและ อยู่ด้วยกัน	เป็นหม้าย	แต่งงานแต่ แยกกันอยู่
		12.00	38.00	39.33	40.50	41.50
โสด	12.00	-	26.00*	27.33*	28.50*	29.50*
หย่าร้าง	38.00		-	1.33	2.50	3.50
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	39.33			-	1.17	2.17
เป็นหม้าย	40.50				-	1.00
แต่งงานแต่แยกกันอยู่	41.50					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสที่เป็นโสด มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรส หย่าร้าง แต่งงานและอยู่ด้วยกัน เป็นหม้าย และแต่งงาน แยกกันอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก

สถานภาพการสมรส	$\bar{X}$	โสด	หย่าร้าง	แต่งงานและ อยู่ด้วยกัน	เป็นหม้าย	แต่งงานแต่ แยกกันอยู่
		15.33	46.50	49.13	50.00	54.00
โสด	15.33	-	31.17*	33.80*	34.17*	38.17*
หย่าร้าง	46.50		-	2.63	3.50	7.50
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	49.13			-	0.87	4.87
เป็นหม้าย	50.00				-	4.00
แต่งงานแต่แยกกันอยู่	54.00					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสที่เป็นโสดมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรส หย่าร้าง แต่งงานและอยู่ด้วยกัน เป็นหม้าย และแต่งงานแต่แยกกันอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครอง ที่มีสถานภาพการสมรส
ต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก

สถานภาพการสมรส	$\bar{X}$	โสด	หย่าร้าง	แต่งงานแต่ แยกกันอยู่	เป็นหม้าย	แต่งงานและ อยู่ด้วยกัน
		10.33	30.50	32.50	32.50	34.26
โสด	10.33	-	20.17*	22.17*	22.17*	23.95*
หย่าร้าง	30.50		-	2.00	2.00	3.78
แต่งงานแต่แยกกันอยู่	32.50			-	-	1.78
เป็นหม้าย	32.50				-	1.78
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	34.26					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสที่เป็นโสด มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรส หย่าร้าง แต่งงานแต่แยกกันอยู่ เป็นหม้าย และ แต่งงานและอยู่ด้วยกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความนึกเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการสนับสนุนของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และคณะกรรมการสภาตำบล (กสท.)

สถานภาพการสมรส	$\bar{x}$	โสด	หย่าร้าง	แต่งงานและ อยู่ด้วยกัน	แต่งงานแต่ แยกกันอยู่	เป็นหม้าย
		14.00	40.00	40.26	42.00	42.50
โสด	14.00	-	26.00*	26.26*	28.00*	28.50*
หย่าร้าง	40.00		-	0.26	2.00	2.50
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	40.26			-	1.74	2.24
แต่งงานแต่แยกกันอยู่	42.00				-	0.50
เป็นหม้าย	42.50					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสที่เป็นโสด มีความนึกเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการสนับสนุนของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และคณะกรรมการสภาตำบล (กสท.) แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรส หย่าร้าง แต่งงานและอยู่ด้วยกัน และแต่งงานแต่แยกกันอยู่ เป็นหม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน
ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่

สถานภาพการสมรส	$\bar{X}$	โสด	แต่งงานและ อยู่ด้วยกัน	หย่าร้าง	เป็นหม้าย	แต่งงานแต่ แยกกันอยู่
		13.67	40.77	41.50	42.00	44.00
โสด	13.67	-	27.10*	27.83*	28.33*	30.33*
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	40.77		-	0.73	1.23	3.23
หย่าร้าง	41.50			-	0.50	2.50
เป็นหม้าย	42.00				-	2.00
แต่งงานแต่แยกกันอยู่	44.00					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสที่เป็นโสด
มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ แตกต่างจาก
ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรส แต่งงานและอยู่ด้วยกัน หย่าร้าง เป็นหม้าย และแต่งงานแต่แยกกันอยู่
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 8 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งผู้วิจัยจำแนกปัญหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ปัญหาด้านบุคลากร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปัญหาอื่น ๆ รวมทวนข้อเสนอแนะของปัญหาในแต่ละด้าน ดังตาราง 18, 19 และตาราง 20

ตาราง 18 ค่าความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ปัญหาด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์</u>	
1. วัสดุอุปกรณ์การเล่นการ เรียนการสอนน้อย	58
2. อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เหมาะสม	24
3. เครื่องเล่นไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร	16
4. รั้ว สวนหย่อม ไม่คอกไม่ประคัมและสนามเด็กเล่น อยู่ในสภาพไม่เหมาะสม	6
5. น้ำดื่มสำหรับเด็กไม่คอยสะอาดและไม่เพียงพอ	1
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. ควรมีการปรับปรุงเครื่องเล่นเด็ก	16
2. ควรขอยืมจากเงินวัสดุอุปกรณ์แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	12
3. ผคค. ควรมีการเอาใจใส่ปรับปรุงอาคารสถานที่และตัวเด็กให้มากยิ่งขึ้น	9
4. หันอนควรมีที่คลุม	4
5. เพิ่มเงินสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในสถานศึกษาที่ วัสดุอุปกรณ์และมีข้อเสนอแนะดังนี้

ปัญหาสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ ผู้ปกครองเด็กเห็นว่าปัญหาค่าวัสดุอุปกรณ์การเล่น การเรียน
การสอนสำหรับเด็กยังมีน้อยไม่พอกับความต้องการของเด็กเป็นปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหา
เกี่ยวกับอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร และเครื่องเล่นไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร
เนื่องจากวางขึ้นอยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรม

ข้อเสนอแนะ ผู้ปกครองเด็กได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ว่า ควรมีการ
ปรับปรุงเครื่องเล่นเด็ก รองลงมาเป็นข้อเสนอแนะว่าควรมีการช่วยบริจาคเงินวัสดุอุปกรณ์ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก และบุคคลควรมีการเอาใจใส่ปรับปรุงอาคารสถานที่ และตัวเด็กให้มากยิ่งขึ้น

ตาราง 19 ค่าความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะด้านบุคลากร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ปัญหาค้านบุคลากรและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</u>	
1. ผู้ดูแล เด็กไม่ค่อยมีความรู้และการเอาใจใส่ในการทำงาน	7
2. ขาดความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย	6
3. ขาดคนดูแลทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3
4. ไม่ค่อยมีเจ้าหน้าที่มาเยี่ยมดูแลศูนย์ฯ	1
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. มีการอบรมผู้ดูแล เด็ก	8
2. ควรเพิ่มคนดูแล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3
3. ขอความช่วยเหลือจากที่ต่าง ๆ	1

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านบุคลากร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีข้อเสนอแนะดังนี้

ปัญหาค้านบุคลากร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองเด็กเห็นว่าปัญหาค้าน ผู้ดูแลเด็ก (บคก.) ไม่ค่อยมีความรู้และเอาใจใส่ในการทำงานเป็นปัญหาที่ประสบมากที่สุด รองลงมา เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย และขาดคนดูแลทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจาก บคก. ต้องมีภาระเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งบางแห่งมีเพียงคนเดียว ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ ผู้ปกครองเด็กได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาค้านบุคลากร และการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่า ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ดูแล เด็กเป็นอันดับแรก ควรเพิ่มคนดูแลศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก และการขอความช่วยเหลือจากที่ต่าง ๆ หรือแหล่งเงินต่าง ๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 20 ค่าความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ปัญหาคือ</u>	
1. เด็กยากจนขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ	13
2. เด็กขาดแคลนอาหารกลางวัน	10
3. งบประมาณมีไม่เพียงพอ	4
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	
1. สนับสนุนค่านอาหารกลางวัน	14
2. ควรแจกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแก่เด็ก	9

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กมีความคิดเห็นต่อปัญหาเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในค่านปัญหาคือ และข้อเสนอแนะดังนี้

ปัญหาคือ ผู้ปกครองเด็กเห็นว่าปัญหาเด็กยากจนขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ เป็นปัญหาที่มีมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาเด็กขาดแคลนอาหารกลางวันและปัญหาค่าใช้จ่ายงบประมาณมีไม่เพียงพอตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ ผู้ปกครองเด็กได้เสนอแนะการแก้ปัญหาอื่น ๆ ว่าควรมีการสนับสนุนค่านอาหารกลางวัน รองลงมาเป็นข้อเสนอแนะว่าควรมีการแจกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแก่เด็ก

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงสรุปผลของการวิจัยเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการเด็ก จำแนกตามการศึกษา อายุ การมีตำแหน่งในชุมชน อาชีพ และสถานภาพการสมรสที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ประกอบการเด็กที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
2. ผู้ประกอบการเด็กที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
3. ผู้ประกอบการเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
4. ผู้ประกอบการเด็กที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน
5. ผู้ประกอบการเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบการเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 44 ศูนย์ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 1,486 คน.

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอำเภอที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากมาร้อยละ 50 ได้จำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ พนาสารคาม บางปะกง และบ้านโพธิ์ จากนั้นสุ่มตัวอย่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากอำเภอที่สุ่มได้ในตอนแรกโดยวิธีการจับสลากมาร้อยละ 25 ได้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกลุ่มตัวอย่าง 8 ศูนย์ สุ่มผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 8 ศูนย์ อย่างง่ายโดยการจับสลากมาร้อยละ 50 ได้ผู้ปกครองเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 137 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครองเด็ก

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็ก ที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นคำถามปลายเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 137 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองเด็ก โดยคำนวณค่าความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคำถามมาตราส่วนประมาณ (Likert Scale) โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ของระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็ก จากข้อคำถามคำนวณค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วจึงนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาตัดสินเกณฑ์ประมาณค่าตามแนวคิดของ เบสต์ (Best) ดังนี้

- 3.68 - 5.00 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
 2.34 - 3.67 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
 1.00 - 2.33 มีค่าอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

3. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่า ที (t-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

4. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่า เอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคำถามปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาค้นคว้าจากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปรากฏว่า

1.1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในเกณฑ์สูง คืออยู่ในระดับมากถึง 5 ด้าน

1.2 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีถึง 44 ข้อ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ และเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 50 ข้อ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกัน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของครูและเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของ กน., กสท. และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้ปกครองเด็กที่แม่จะมีระดับการศึกษาต่างกัน แต่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านคงกล่าวไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน"

6. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีสถานภาพการสมรสต่างก็มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่สถานภาพการสมรสทั้ง 5 ประเภท คือ เป็นโสด หย่าร้าง แต่งงานและอยู่ด้วยกัน เป็นหม้าย แต่งงานและแยกกันอยู่ มีความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน กล่าวคือ ผู้ปกครองที่แต่งงาน แต่แยกกันอยู่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่เป็นหม้าย แต่งงาน และอยู่ด้วยกัน หย่าร้าง และเป็นโสด ตามลำดับ

7. การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7.1 ปัญหาด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ พบว่า วัสดุอุปกรณ์การเล่น การเรียน การสอน สำหรับเด็กมีน้อย ไม่พอกับความต้องการของเด็ก อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เหมาะสมเท่าที่ควร และปัญหาเครื่องเล่นไม่มีความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ ควรมีการปรับปรุงเครื่องเล่นเด็ก และบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติมแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7.2 ปัญหาด้านบุคลากร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้ดูแลเด็ก (ผดศ.) ไม่ค่อยมีความรู้และเอาใจใส่ในการทำงาน และการขาดความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ดูแลเด็กเพิ่มขึ้น และมีการขอความช่วยเหลือจากที่ต่าง ๆ

7.3 ปัญหาอื่น ๆ พบว่า เด็กยากจนขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ ขาดแคลนอาหารกลางวัน และปัญหาค่าน้ำประปาหมู่บ้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรให้มีการสนับสนุนอาหารกลางวัน และแจกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายสำหรับเด็ก

กาชอภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของปู่ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดฉะเชิงเทราครั้งนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ และควรนำมาอภิปรายดังนี้คือ

1. ความคิดเห็นของปู่ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ปู่ปกครองเด็กมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก จากค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของปู่ปกครองเด็กทั้งรายด้าน และค่าเฉลี่ยรายข้อ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของปู่ปกครองเด็กรายด้าน ด้านการมีส่วนร่วมของปู่ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของปู่ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่มีค่าเท่ากับ 3.88, 4.03, 4.20, 3.97 และ 4.02 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68 - 5.00$) ทุกด้าน สำหรับค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของปู่ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ปู่ปกครองเด็กส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วยในระดับมาก มีจำนวนถึง 44 ข้อ เห็นด้วยในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ และเห็นด้วยในระดับน้อยมีเพียง 1 ข้อ จากแบบสอบถามทั้งหมด 50 ข้อ ทั้งนี้จะมีส่วนมาจากการดำเนินงานตามโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชนที่ได้รับความเข้าใจ ความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด (กรมการพัฒนาชุมชน. 2528 : 119) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารยา วัฒนกิจ (2525 : 64) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการมีส่วนร่วมของปู่ปกครองเด็กในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปู่ปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก จะมีส่วนรวมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสูงกว่าปู่ปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจน้อยกว่า และปู่ปกครองที่มีทัศนคติต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากจะมีส่วนรวมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสูงกว่าปู่ปกครองที่มีทัศนคติต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐน้อย นอกจากนั้น นิตยา วีระพงศ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยรายได้เฉลี่ยของครอบครัว ระดับการศึกษา

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม และการมีตำแหน่งในชุมชน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความร่วมมือ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สำหรับประเด็นอื่นผู้ปกครองเห็น ความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการแบ่งเบาภาระงาน เลี้ยงดูเพื่อให้ผู้ปกครองจะได้มีเวลา ในภายหลังประกอบอาชีพได้เต็มที่ และยังเป็นการ เตรียมความพร้อมแก่ตัวเด็กก่อนถึงวัยเข้าเรียนใน โรงเรียนอีกด้วย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครองเด็ก ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กต่างกัน" น่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 มีจำนวนร้อยละ 10.22 ป. 4 - ป. 7 ร้อยละ 72.99 มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 8.03 มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ร้อยละ 2.92 และการศึกษาอื่น ๆ ร้อยละ 5.84 จะเห็นได้ว่าเป็นการศึกษาเพียงในระบบโรงเรียน เท่านั้น สำหรับการศึกษานอกระบบหรือการเรียนรู้เรื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นมารับรู้ในภายหลังที่จบการศึกษา จากโรงเรียนแล้ว ถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้เฉพาะตัวบุคคล มิได้จำกัดว่าคนที่พื้นฐานการศึกษาระดับสูงจะรู้มากกว่า คนที่มีการศึกษากว่า แต่ขึ้นอยู่กับว่าบุคคล ๆ นั้น ใฝ่หาข่าวสารข้อมูลมากน้อยเท่าใด คนที่มีการศึกษากว่าได้รับการถ่ายทอดความรู้ข่าวสารข้อมูล มากกว่าคนที่มีการศึกษาสูง ย่อมจะมีโอกาสรู้และเข้าใจมากกว่าคนที่มีการศึกษาสูง และในปัจจุบัน โลกมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น มีสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วีซีดี เอชดี หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ทำให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนขยายวงกว้างมากขึ้น นอกจากนั้นการคมนาคมสะดวก สมัยยิ่งขึ้นทำให้การติดต่อสื่อสารรวดเร็วยิ่งขึ้น สำหรับการศึกษาคำคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มี ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครั้งนี้ หากการศึกษาผู้ปกครองเด็กในจังหวัดยะเชิงเทรา การคมนาคม ติดต่อก การส่งข่าวสารต่าง ๆ สามารถกระทำได้ทั่วถึงทุกพื้นที่ และจังหวัดยะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่ติด กับกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญก้าวหน้าและแหล่งข่าวสารข้อมูลของประเทศ ที่กล่าวมาข้างต้น

อาจสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กในจังหวัดยะเชิงเทร ที่มีการศึกษาต่างกัน แต่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากว่าผู้ปกครองเหล่านั้นได้รับการถ่ายทอดและชี้แจงความรู้ในเรื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างทั่วถึง ซึ่งความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กในจังหวัดยะเชิงเทร อาจจะแตกต่างกับผู้ปกครองเด็กที่อยู่จังหวัดทางไกล เช่น การศึกษาของ นิทยา วีระพงศ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยการได้รับการฝึกอบรมหรือการศึกษาเพิ่มเติมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 คำานอาบู พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ผู้ปกครองเด็กที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" น่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ปกครองเด็กส่วนใหญ่มีฐานะเป็นพ่อและแม่ ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วบุคคลที่เป็นพ่อหรือแม่หรือผู้ปกครองที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูถึงจะมีอายุแตกต่างกัน แต่ก็มีความรักลูก ความห่วงใย ความต้องการเลี้ยงดูลูกให้ดีที่สุดไม่แตกต่างกัน มีความต้องการที่จะทำทุกวิถีทางที่เห็นว่าเหมาะสมวควรเพื่อลูก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถสนองตอบความต้องการเหล่านั้นของผู้ปกครองได้ในฐานะเป็นสถานที่รับเลี้ยงดูเด็ก ให้เด็กได้มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านตามวัย และเตรียมความพร้อมแก่ตัวเด็กก่อนเข้าโรงเรียน ซึ่งจากสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองเด็กมองเห็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเชิงบวก กล่าวโดยสรุป คือ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล ชาวเรือ (2525 : 59 - 60) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนสภาตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อโครงการสร้างงานในชนบท ปี 2524 พบว่า ประชาชนสภาตำบลที่มีความแตกต่างในด้านอายุมีความคิดเห็นต่อโครงการ กสช. ปี 2524 เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการดำเนินงานทั่ว ๆ ไปไม่แตกต่างกัน

2.3 **ตำแหน่งในชุมชน** พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชน และไม่มีตำแหน่งในชุมชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชน และไม่มีตำแหน่งในชุมชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" น่าจะมีสาเหตุมาจากว่า ผู้ปกครองเด็กทั้งที่มีตำแหน่งในชุมชนและไม่มีตำแหน่งในชุมชนได้รับรู้และเข้าใจเรื่อง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากการประชุมชี้แจง การประชาสัมพันธ์ โดยการใช้อสื่อต่าง ๆ ของทางราชการ และผู้นำท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ประกอบกับสังคมหมู่บ้านเป็นสังคม เล็ก ๆ ที่การติดต่อสื่อสารสามารถกระทำไ้รวดเร็วและครอบคลุม และอีกประการหนึ่งตามข้อเท็จจริง การมีตำแหน่งในชุมชน ซึ่งอาจจะเป็นกรรมการ ของคณะกรรมการคณะใดคณะหนึ่ง ยกเว้นกรรมการ พัฒนาเด็กในหมู่บ้าน มิได้หมายความว่า กรรมการฯ จะมีความรอบรู้หรือรู้เรื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดี ไปกว่าผู้ปกครองเด็กที่ไม่ได้เป็นกรรมการหรือมีตำแหน่งในชุมชนเท่าใดนัก การรับรู้อาจจะไม่แตกต่างกันด้วยซ้ำ เพราะการเป็นกรรมการในระดับหมู่บ้านนั้นเป็นตำแหน่งที่มีเงินเดือน หรือค่าตอบแทน ใด ๆ และคณะกรรมการบางคณะมีกำหนดหน้าที่ของกาชเป็นกรรมการไว้ แต่ในความเป็นจริง กรรมการเหล่านั้นก็มีโอกาสพบปะในการทำหน้าที่ของตน กาชดำรงตนก็เหมือนผู้ปกครองเด็กที่ไม่ได้ มีตำแหน่งในชุมชน จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นน่าจะเป็นผลทำให้ผู้ปกครองเด็กที่มีตำแหน่งในชุมชน และไม่มีตำแหน่งในชุมชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน

2.4 **ด้านอาชีพ** พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ ตั้งไว้ว่า "ผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน" น่าจะมีสาเหตุมาจากผู้ปกครองเด็กส่วนใหญ่มีอาชีพทำเกษตรกรรมมีจำนวนถึงร้อยละ 59.85 อาชีพอื่น ๆ เช่น รับจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 23.36 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 13.14 และอาชีพรับราชการ มีร้อยละ 3.65 ผู้ปกครองเหล่านี้ทอ้งเอาเวลาส่วนใหญ่ไปประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองได้ จึงได้ฝากภาระนี้ไว้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อันเป็นสถานที่รับเลี้ยง ฟูเกื้อและให้การศึกษาดูจะเน้นการเตรียมความพร้อมของตัวเด็กมากกว่าที่จะให้การศึกษาเป็นสำคัญ โดยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีหลักการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เน้นให้ประชาชนเป็นผู้ดำเนินงาน

กิจการของศูนย์ฯ เองในรูปของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก โดยทางกรมการพัฒนาชุมชนเป็นเพียงผู้ให้
 กษสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณที่เกิดขึ้นจากความสามาถของท้องถิ่น (กรมการพัฒนาชุมชน.
 2528 : 119) ทำให้ผู้ปกครองเด็กไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไรก็สามารถที่จะเข้ามาสมัครหรือมีส่วน
 ร่วมกับดำเนินงานได้เท่าเทียมกัน และจากการศึกษาพบว่า การเปิดสอนระดับชั้นอนุบาลในโรงเรียน
 ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกหมู่บ้าน บางแห่งการเดินทางไปเรียนในโรงเรียนค่อนข้างจะลำบากเพราะ
 อยู่ทางไกล จึงน่าจะสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
 การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิทยา วีระพงศ์
 (2525 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนใน
 การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดยะลา พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพของผู้ปกครองเด็กไม่มีความ
 สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และยัง
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ชูพิศุเดช (2524 : 103) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบ
 การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชนะการประกวด และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ส่งเข้าประกวด
 ของกรมการพัฒนาชุมชน พบว่า ด้านอาชีพของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ
 ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชนะการประกวดหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ส่งเข้าประกวดนั้นคือ
 ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องอาชีพกับความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชนะ
 การประกวดและไม่ส่งเข้าประกวด

2.5 ด้านสภาพภาพการสมรส พบว่า ผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสเป็นโสด
 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งห้าด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก
 ด้านการปฏิบัติงานของครูและเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุน
 การดำเนินงานของกรมการพัฒนาชุมชนและกรมการสหกรณ์ และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่
 แตกต่างจากผู้ปกครองเด็กที่แต่งงานและอยู่ด้วยกัน หย่าร้าง เป็นหม้าย และแต่งงานแต่แยกกันอยู่
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพการสมรสของผู้ปกครองอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ น่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ปกครองเด็กที่เป็นโสดมีไคอยู่ในสถานภาพเป็นพ่อหรือแม่
 ที่เป็นผู้ให้กำเนิด ทำให้ความผูกพันที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก ความสัมพันธ์และความใกล้ชิดระหว่างผู้ปกครอง
 เด็กและเด็กในความอุปการะเลี้ยงดูจึงมีน้อย ในด้านตัวเด็กเองความอบอุ่นที่เด็กจะได้รับจากผู้ปกครองเด็ก

ที่เป็นโสคนั้นย่อมที่จะแตกต่างไปจากความอบอุ่นที่ได้รับจากพ่อแม่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มันก็จะส่งผลให้ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่เป็นโสคหมีต่อเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับเด็กในความสัมพันธ์ที่ขอมแตกต่างไปจากความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่เป็นพ่อแม่เป็นส่วนใหญ่ และในด้านการเข้ามาร่วมมือกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองเด็กที่เป็นโสคหจะมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย เพราะน่าจะถือว่าเป็นเรื่องของพ่อแม่เป็นหลักเข้าเสียอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเองมากกว่า และจากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเด็กที่เป็นโสคหนั้น จะมีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ระดับการศึกษาค่อนข้างสูง ถ้าเปรียบเทียบกับผู้ปกครองอื่นที่ศึกษา คือระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป และผู้ปกครองเด็กที่เป็นโสคหมีอาชีพรับจ้าง ซึ่งต้องไปทำงานนอกหมู่บ้านที่ตนเองอยู่ ทำให้ได้พบเห็นและได้รับรู้ข่าวสารสิ่งแปลกใหม่มากมาย ซึ่งแตกต่างไปจากที่รู้หรือพบเห็นในหมู่บ้านที่อยู่อาศัย อาจมีความคาดหวังแตกต่างไปจากผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสอื่น ๆ ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่มีสถานภาพที่เป็นพ่อ หรือแม่น่าจะส่งผลให้มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างไปจากผู้ปกครองอื่น ๆ และสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยที่ทำการศึกษากับผู้ปกครองที่มีสถานภาพสมรสที่เป็นโสคหนั้น ยังไม่พบว่าได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องท่านเองนี้มาก่อน และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเด็กที่เป็นโสคหที่ศึกษารั้งนี้ก็มีเพียงร้อยละ 2.19 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น จึงไม่น่าที่จะให้ความสำคัญมากนัก

สำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสอื่น ๆ คือ ผู้ปกครองเด็กที่แต่งงานและอยู่ด้วยกันหย่าร้าง เป็นหม้าย และแต่งงานแต่แยกกันอยู่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัญหาที่สถานทั่วสคูปกรณ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวัสดุอุปกรณ์การเล่นและการเรียนการสอนให้มากกว่านี้ และให้เพียงพอแก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูมา พงศ์พิสุทธิ (2521 : 62 - 64) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูและเด็ก กรมการพัฒนาชุมชน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ดูแลเด็กคือ ควรมีการสนับสนุนหรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและ

การเล่นให้เพียงพอกับความจำเป็นของเด็ก นอกจากนั้นผู้ปกครองเด็กเห็นว่าควรมีการปรับปรุง อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ทันสมัยกว่าเดิม และเครื่องเล่นสำหรับเด็กควรมีความปลอดภัยเหมาะสม ที่เด็กจะใช้เล่นได้ เนื่องจากสภาพอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งชำรุดทรุดโทรม และเครื่องเล่นสำหรับเด็กมีสภาพเก่าเกินกว่าที่เด็กจะใช้เล่นได้ สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้จะมีสาเหตุมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ

3.2 ปัญหาบุคลากร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้ดูแลเด็ก ไม่ค่อยมีความรู้ และมีความใส่ใจในการทำงาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดความร่วมมือ จากทุกฝ่าย และขาดคนดูแลทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก น่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ดูแลเด็ก ยังไม่ได้นักวิชาการมาให้ความรู้เรื่องกลวิธีเลี้ยงดูเด็ก และการปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับ ความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานนั้นเนื่องจากผู้ดูแลเด็กต้องรับภาระดูแลเด็กซึ่งค่อนข้างหนักบางครั้ง อาจจะดูแลได้ไม่ทั่วถึง อีกทั้งเงินค่าตอบแทนก็น้อย ควรจะมีการเพิ่มจำนวนผู้ดูแลเด็กให้มากขึ้น และ ควรจะมีคนดูแลทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูษา พงษ์พิสุทธา (2521 : 62 - 64) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ของผู้ดูแลเด็กกรมการพัฒนาชุมชน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคขอเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ดูแลเด็กคือ ค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็กน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับภาระกิจแล้ว สำหรับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขาดความร่วมมือจากทุกฝ่ายนั้นน่าจะมีสาเหตุมาจากทุกฝ่ายมองเห็นว่า หน้าที่ความรับผิดชอบในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมดนั้นเป็นภาระหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ทุกฝ่ายจึงไม่เข้ามามี รับผิดชอบและเข้ามาเกี่ยวข้อง

3.3 ปัญหาอื่น ๆ พบว่า ผู้ปกครองเด็กมีความต้องการให้มีการสนับสนุนเสื่อผ้า และคานอาหารกลางวัน เนื่องจากครอบครัวเด็กบางคนยากจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป จากผลการศึกษาเห็นว่าเห็นควรเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1.1 ควรให้มีการจัดประชุมผู้ปกครองเด็กเป็นประจำ เพื่อชี้แจงผลความก้าวหน้าหรือปัญหาข้อขัดข้องในกษคำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีกทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องศูนย์พัฒนาเด็กระหว่างผู้ปกครองเด็กกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองเด็กกับเจ้าหน้าที่ โดยที่จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความสำคัญในการเข้ามา มีส่วนร่วมกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเป็นต้นว่า ช่วยเหลือ ผด. ในการเลี้ยงดูเด็ก ช่วยทำอาหารกลางวันและอาหาร เสริมเลี้ยงดูเด็ก หรือการช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ โดยที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนค่าเลี้ยงดูเด็กประจำเดือนแล้วถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองไม่ต้องการรับผิชอบ

1.2 ควรให้คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) คณะกรรมการสภาตำบล (กสท.) ตระหนักและเห็น ความสำเร็จตลอดทั้งเข้ามามีบทบาทในกษคำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ทั้ง กม., กสท. ยังให้ความสำคัญกับการคำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อย แนวทางการคำเนิงานให้ความรู้โดยการฝึกอบรม กม., กสท. นำไปใช้สนับสนุนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ประสบผลสำเร็จเป็นตัวอย่าง และควรให้กรรมการหมู่บ้านหรือกรรมการสภาตำบลเข้ามามีส่วนรวมเป็นกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีกาขรวมมือและประสานงานกับทางโรงเรียนในหมู่บ้าน จะทำให้กษคำเนิงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่มีโรงเรียน และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กข้างแห่งเปิดคำเนิงานในบริเวณพื้นที่ของโรงเรียน ทางโรงเรียนได้อำนวยความสะดวกให้ใช้อาคารสถานที่ วัสดุ และอื่น ๆ ซึ่งเห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เปิดดำเนินการและได้รับความร่วมมือกันต่าง ๆ กับทางโรงเรียนจะมีความมั่นคงก้าวหน้ากว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เปิดดำเนินการโดยเอกเทศ

1.4 ควรจัดงบประมาณสำหรับการพัฒนาเด็กให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามสมควร

1.5 ควรมีกาขพัฒนาบุคลากร ทั้งผู้ดูแลเด็ก (ผด.) กรรมการพัฒนาเด็ก (กพค.) และเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมและขวัญกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน โดยเฉพาะผู้ดูแลเด็ก (ผด.) ควรได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอตามสมควรรวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ ผด. เป็นผู้พร้อมที่จะเลี้ยงดูเด็ก มีหลายแห่งที่ ผด. มีความไม่พร้อมในเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเงิน ซึ่งมีผลต่อการคำเนิงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัย จากผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรจะได้มีการวิจัยในทำนองเดียวกันในพื้นที่อื่นนอกจากจังหวัดระยองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ควรจะได้มีการวิจัยในทำนองเดียวกัน โดยศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ประเภทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพภูมิศาสตร์ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่

2.3 ควรมีการหำวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กรูปแบบต่าง ๆ ของหน่วยงานต่าง ๆ และเปรียบเทียบกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน

2.4 ควรหาการวิจัยเกี่ยวกับผลที่ประชาชนชนบทพึงได้รับจากการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปแบบอื่น ๆ ที่กรมการพัฒนาชุมชนให้การสนับสนุน

મનુષ્યવત્ત્વ

บรรณานุกรม

- การพัฒนาชุมชน, กรม กองพัฒนาสตรีและเด็ก. คู่มือการพัฒนาสตรีและเด็ก. กรุงเทพฯ :
ทางหุ่นส่วนจำกัดศรีเคหา, 2528.
- การพัฒนาชุมชน, กรม กองวิจัยและประเมินผล. รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมของเด็ก
ที่ผ่านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีผลต่อการศึกษาและการเรียนรู้ในวัยเรียน. 2523.
- _____. รายงานการประเมินผลโครงการพัฒนาเด็กและครอบครัว. กรุงเทพฯ :
ซี.ซี. เอฟ., 2529.
- _____. รายงานผลการดำเนินงานพัฒนาชุมชนประจำวง. 18 สิงหาคม 2531.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียน
การสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยและพัฒนา
รูปแบบการจัดการศึกษาชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา โรงพิมพ์การศาสนา,
2517.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้ ทฤษฎีและหลัก
สำคัญบางประการ. 2522.
- _____. "รูปแบบการจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน," จุลสารการศึกษา. 6 : 5 ;
สิงหาคม - กันยายน 2522.
- _____. รายงานผลการวิจัยการจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เจริญผล, 2522.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534. 2529.
- จรรยา สุวรรณพัก. "ทฤษฎี-หลักการในการพัฒนาความเก่งของลูก," การพัฒนาและส่งเสริม
ความเก่งของลูก. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2530.

- นิตยา วีระพงศ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร, 2525. อักসাเนา.
- ภรณี คุรุฑนะ. เด็กก่อนวัยเรียน. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด
 กรมประชาสงเคราะห์, 2524.
- มงคล ชาวเรือ. ความคิดเห็นของประธานสภาตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อโครงการ
สร้างงานในชนบท ปี 2524. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, 2525. อักসাเนา.
- ฉ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร
 จำกัด, 2528.
- วันเพ็ญ ทิศาพงศ์. เกณฑ์ในการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม-
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- สุนทร สุนันท์ชัย. การศึกษานอกโรงเรียนเส้นทางที่ไม่สิ้นสุด. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์,
 2529.
- สุภาวดี ชูศิษฎ์. การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชนะการประกวด
และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ส่งเข้าประกวด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524. อักসাเนา.
- อนามัย, กรม กองโภชนาการ. คู่มือการจัดตั้งและวิธีดำเนินงานศูนย์โภชนาการเด็ก.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2511.
- อารยา วัฒนกิจ. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขต
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, 2525. อักসাเนา.

อุดม เขียวทังษ์. ความรู้เกี่ยวกับงานนันทศึกษาในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์พรหมกิจ, 2527.

อุษา พงศ์พิศุทธา. ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูและเด็กตามโครงการ
พัฒนาเด็ก กรมการพัฒนาชุมชน. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2521. อัสสัณเณ.

Averbach B. Aline. "Parent Role In Day Care," In Day Care Problems Process
Prospects. Edited by Donald L. Perters. New York : Human Science,
1975.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey, Prentice-Hall,
1970.

Brown, E.J. Who Takes Part in Rural Organization State College. Pennsylvania,
State College Prees, 1953.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York :
Harper and Row, 1970.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
5th ed. Tokyo : McGraw-Hill Book Company, 1989.

Hay, D.G. Social Participation of Individuals in Four Rurals. Communities
of The Northeast, Rural Sociology, 1951. (Micographed).

Kaufman, Harold F. Participation Organized Activities in Selected Kentucky
Localities. Agricultural Experiment Station Bulletins, 1949.

ກາດຜນວກ

(ครุฑ)

ที่ ทม 1007/2089

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

27 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็น

เรียน พัฒนาการจังหวัดฉะเชิงเทรา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาญศักดิ์ เสงี่ยมบูรณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รองศาสตราจารย์เชยพร วีวิชสิรี ประธาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาพัฒนาการ

สิ่งที่บัณฑิตวิทยาลัยขอความเห็น คือ ขอให้ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ณ ที่ทำการพัฒนาชุมชน
อำเภอในสังกัด ตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณใน
ความช่วยเหลือขอความเห็นใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร 258-4119

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ของนิสิต
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยต้องการจะทราบถึง
ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ และให้ความสนับสนุน การทบทวนแบบสัมภาษณ์
จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชน เพื่อที่จะได้นำความคิดเห็นหรือปัญหา
ข้อเสนอแนะของท่านไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ตามข้อเท็จจริงในความคิดเห็น
ของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

เก็บข้อมูลเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.
บันทึกผู้สัมภาษณ์.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความคิดเห็นของปู่ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ หน้าคำตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยเป็น

- ☐ พ่อ
☐ แม่
☐ ผู้ปกครองที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก (เกี่ยวข้องกับ.....)

2. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

3. อายุ.....ปี

- ☐ ระหว่าง 20 - 30 ปี
☐ 31 - 40 ปี
☐ 41 ปีขึ้นไป

4. ภูมิลำเนา (ระบุ).....

- ☐ ต่ำกว่า ป. 4
☐ ป. 4 - ป. 7
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป (ระบุ).....
☐ อื่น ๆ

5. สถานภาพการสมรส

- ☐ แต่งงานและอยู่ด้วยกัน
- ☐ แต่งงานแต่แยกกันอยู่
- ☐ หย่าร้าง
- ☐ เป็นหม้าย
- ☐ โสด

6. ปัจจุบันท่านเป็นกรรมการของคณะกรรมการคณะใดคณะหนึ่งในชุมชนหรือไม่

- ☐ เป็น (เป็นกรรมการอะไร ระบุ.....)
- ☐ ไม่เป็น

7. ท่านประกอบอาชีพ

- ☐ เกษตรกรรม
- ☐ ค้าขาย
- ☐ รับราชการ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

8. จำนวนบุตรของท่านในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (รวมทั้งบุตรที่เคยมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก)

- ☐ 1 คน
- ☐ มากกว่า 1 คน

9. ระยะเวลาที่บุตรของท่านมาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้

- ☐ 3 - 6 เดือน
- ☐ 6 เดือนขึ้นไป (โปรดระบุกี่เดือน กี่ปี).....

10. ในหมู่บ้านที่ท่านอยู่มีโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลหรือไม่

- ☐ มี (.....)
- ☐ ไม่มี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ (มีโครงสร้าง) เกี่ยวกับความคิดเห็นของปู่ย่าทวดเด็กที่มีต่อการดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

คำชี้แจง ให้สัมภาษณ์เชิงลึกความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น
ของผู้ถูกสัมภาษณ์

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
<u>การมีส่วนร่วมของปู่ย่าทวดเด็ก</u>					
1. ศูนย์พัฒนาเด็กทั้งชนช่วยแบ่งเบาภาระ ในการเลี้ยงดูเด็ก ทำให้ปู่ย่าทวดมี เวลาประกอบอาชีพได้เต็มที่					
2. ศูนย์พัฒนาเด็กจะเจริญก้าวหน้าได้ต้อง อาศัยความร่วมมือ ช่วยเหลือ และสนับสนุน จากปู่ย่าทวดเด็กอย่างจริงจัง					
3. หากมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง หรือสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เช่น บริจาคทรัพย์สิน วัสดุ หรือแรงงาน ในการก่อสร้าง ฯลฯ					
4. หากมีส่วนร่วมในการเข้าไปช่วยเหลือ ดูแลศูนย์พัฒนาเด็ก เช่น ทำอาหาร เลี้ยงเด็ก นำเด็กไปลูกพี่ลูกน้อง ฯลฯ					
5. การเลี้ยงดูเด็กเมื่ออยู่บ้านควรใช้วิธีการ หรือแนวทางเกี่ยวกับการเลี้ยงดูที่ศูนย์ พัฒนาเด็ก					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
6. ท่านชำระเงินค่าตอบแทนประจำเดือนแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบอะไรเลย					
7. ท่านมีโอกาสได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับ ศูนย์พัฒนาเด็กกับผู้ปกครองเด็ก อื่น ๆ					
8. การรับ-ส่งเด็กควรเป็นหน้าที่โดยตรงของ ท่านในการที่จะได้พบกับ ผคค. เพื่อทราบ ความเคลื่อนไหวพฤติกรรมและปัญหาของเด็ก					
9. ท่านควรเข้าร่วมประชุมกับกรรมการ พัฒนาเด็ก ผคค. ในการปรับปรุงการ ดำเนินงานของ ศพค.					
10. ระหว่าง ศพค. กับโรงเรียนที่มีสอนชั้น อนุบาล ท่านคิดว่าผู้ปกครองน่าจะมีโอกาส เข้าไปมีส่วนร่วมในกาช เลี้ยงดูหรือรวม กิจกรรมใน ศพค. มากกว่า					
<u>การปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก (ผคค.)</u>					
11. ผคค. ต้องเป็นผู้ที่มีความรักเด็ก และมี ความตั้งใจที่จะอบรมเลี้ยงดูเด็ก					
12. การเลี้ยงดูเด็กควรเป็นหน้าที่ของ ผคค. เท่านั้น ผู้ปกครองเด็กไม่ต้องสนใจและ ให้ความสำคัญ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
13. ผคค. ควรมาเยี่ยมเด็กที่บ้านเพื่อพูดคุย หรือปรึกษาหารือผู้ปกครองเกี่ยวกับ ตัวเด็กเป็นประจำ					
14. ผคค. ควรเป็นผู้รักความสะอาด ชยัน ดูแลทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็ก อย่างสม่ำเสมอ					
15. ผคค. ควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ แปลงปลูกพืชผักสวนครัวในบริเวณศูนย์					
16. ผคค. ต้องติดต่อประสานงานกับ เจ้าหน้าที่อนามัยและให้ความสะดวก ในการตรวจสุขภาพเด็กเป็นประจำ					
17. ผคค. ควรมีการรวมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน รวมทั้งผู้ปกครองเด็กเข้าเพื่อ ประชุมกัน แยก ศพค. เชน จัดงานวันเด็ก วันแม่ ฯลฯ เสมอ ๆ					
18. การจัดตกแต่งศูนย์ฯ ของ ผคค. เป็นที่ น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจของผู้ปกครอง ให้เกิดศรัทธายิ่งขึ้น					
19. ภายใน ศพค. ควรจะมีตารางการปฏิบัติ งานของ ผคค. ติดไว้ ทำให้ทราบ หน้าที่ ผคค. คำนึงขึ้น					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
20. สื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอน การละเล่น ที่ ผศค. จัดหรือทำขึ้นนั้น เหมาะสม กับวัยและความสนใจของเด็ก					
21. ผศค. ควรหาและจัดทำสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การสอน การละเล่นใหม่เพียงพอสำหรับ เด็กในศูนย์					
22. ผศค. มีความสนใจหมั่นตรวจและทำ ความสะอาดร่างกายเด็กทุกคนในศูนย์					
<u>การบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก</u> (กพค.)					
23. กพค. ได้ชี้แจงให้ประชาชนมีความเข้าใจ ในเรื่องการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กและเห็น ประโยชน์ของศูนย์พัฒนาเด็ก					
24. กพค. ควรมีส่วนร่วมพิจารณาคัดเลือก สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก ผศค. และเด็ก ที่จะเข้ามาเลี้ยงดูในศูนย์อย่างใกล้ชิด ...					
25. กพค. ได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ใน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กตามที่ได้อ รับเลือกตั้งมา					
26. กพค. ควรควบคุมการปฏิบัติงานของ ผศค. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ ผศค. ที่ควรปฏิบัติ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
27. กทค. ควรมีส่วนร่วมในการรักษาและ ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กให้อยู่ในสภาพดี ร่วมกับ ผศค. และผู้ปกครองเด็ก					
28. กทค. ควรพิจารณาแก้ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องในการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กร่วมกับ กม. กสท. ทุกครั้ง ที่มีปัญหา					
29. กทค. ควรทำหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายเงิน ของศูนย์พัฒนาเด็ก จัดทำหลักฐานการ ใช้จ่ายเงินเป็นประจำ					
30. กทค. ควรมีการติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อขอความ ช่วยเหลือในการดำเนินงานของศูนย์ เป็นประจำ					
<u>การสนับสนุนของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)</u> <u>และคณะกรรมการสภาตำบล (กสท.)</u>					
31. ศูนย์พัฒนาเด็กจะดำเนินกิจการได้สำเร็จ และเจริญก้าวหน้า ต้องได้รับความ ร่วมมือสนับสนุนจาก กม. และ กสท.					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
32. กม. และ กสท. มิได้ให้ความสำคัญ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ ควร					
33. กม. และ กสท. ได้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้ ประชาชนเข้าใจ เห็นความสำคัญและ ส่งเสริมกันมากขึ้น					
34. กม. และ กสท. ได้ชักชวนประชาชน ผู้ปกครองเด็กมาร่วมแรง ร่วมใจกันพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเป็นประจำ					
35. กม. กสท. ควรมีส่วนร่วมในการคัดเลือก บุคคล และเด็กที่จะเข้ามาอยู่ในศูนย์ฯ ด้วยเสมอ ๆ					
36. กม. กสท. ควรมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะ การทำงานแก่ กทค. และ ผศค.					
37. กม. กสท. ควรมีส่วนร่วมในการจัดหา เงินเพื่อเป็นค่าตอบแทน ผศค. ที่ปฏิบัติ หน้าที่ในศูนย์ฯ					
38. กม. กสท. ควรทำหน้าที่ประสาน ความร่วมมือกับวัด โรงเรียน สถานี อนามัย เพื่อให้การสนับสนุนการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
39. กม. กสท. ควรได้มีการติดต่อกับผู้มี จิตศรัทธาร่วมบริจาคช่วยเหลือค่าน อุปกรณ์เครื่องเล่นเด็กประจำศูนย์					
40. กม. กสท. ควรที่จะได้มีการติดต่อกับ ความช่วยเหลือจากองค์กรเอกชน เพื่อ สนับสนุนช่วยเหลือการพัฒนาเด็กใน ศูนย์พัฒนาเด็ก					
<u>การติดตามผลของเจ้าหน้าที่</u>					
41. การมาเยี่ยม ศพค. ของเจ้าหน้าที่ บ่อยครั้ง จะทำให้ ศพค. มีความเจริญ ก้าวหน้ายิ่งขึ้น					
42. การมาเยี่ยม ศพค. ของเจ้าหน้าที่นั้น เป็นการเพิ่มภาระหรืออุปสรรคให้กับ ศพค. มากยิ่งขึ้น					
43. พัฒนาการได้เคยมาพูดคุยเกี่ยวกับเรื่อง เด็กและศูนย์พัฒนาเด็ก ซึ่งทำให้ท่าน เข้าใจการพัฒนาเด็กมากยิ่งขึ้น					
44. พัฒนาการควรเป็นธุระจัดหาเงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ให้กับศูนย์พัฒนาเด็ก					
45. พัฒนาการควรมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่ม ผู้ปกครองเด็กและชาวบ้านจัดกิจกรรม การพัฒนาศูนย์เด็กเสมอ ๆ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
46. พัฒนาการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัด งานวันเด็ก วันแม่ ขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็ก ทุกปี					
47. พัฒนาการอำเภอควรรวมประชุมกับผู้นปกครอง เด็กในการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กทุกครั้ง					
48. พัฒนาการอำเภอควรมีส่วนในการจัดหา หรือสนับสนุนเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ให้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็ก					
49. พัฒนาการจังหวัดควรจะมาเยี่ยมให้คำ แนะนำและสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็ก					
50. เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดซึ่งรับผิดชอบ แผนงานพัฒนาเด็ก ควรจะมาเยี่ยม และให้ความรู้ในการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเป็นประจำเพื่อจะได้ ทราบปัญหา อุปสรรคและความ ต้องการของ ศพด.					

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดตอบได้โดยเสรี เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็ก กิ่งนี้

ปัญหาที่ท่านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

1.
2.
3.
4.
5.

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ปัญหาความคลาดกร และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก

1.
2.
3.
4.
5.

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ปัญหาอื่น ๆ

1.
2.
3.
4.
5.

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้นับ

ชื่อ นายชาญศักดิ์ ชื่อสกุล เสงี่ยมบุญ

เกิดวันที่ 8 เดือน เมษายน พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่อยู่ปัจจุบัน 39 หมู่ 1 ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษาและการประกอบ

พ.ศ. 2514 ระดับมัธยมศึกษา (ม.ศ. 3) จากโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2518 ระดับมัธยมศึกษา (ม.ศ. 5) จากโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2520 ป.ศ.สูง (สังคมศึกษา) วิทยาลัยครูนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2526 ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2520 เจ้าหน้าที่งานพัฒนาชุมชน อำเภอหนองฉาง จังหวัดตาก

พ.ศ. 2521 เจ้าหน้าที่งานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ. 2528 นักพัฒนาชุมชน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2531 - ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิจัยและประเมินผล
กรมการพัฒนารัฐบาล กระทรวงมหาดไทย

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

บทคัดย่อ
ของ
ชาญศักดิ์ เฮงสมบูรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานู้นใหญ่
กันยายน 2533

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในห้าด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็ก ด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน และด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ และศึกษาปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กมากที่สุด รองลงมาด้านการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก ด้านการติดตามผลของเจ้าหน้าที่ ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล (กสท.) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กตามลำดับ

2. ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษา อายุ มีตำแหน่งและไม่มีตำแหน่งในชุมชน และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนผู้ปกครองเด็กที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกันกล่าวคือ ผู้ปกครองที่เป็นโสดมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งห้าด้านแตกต่างจากผู้ปกครองที่แต่งงานและอยู่ด้วยกัน แต่งงานแต่แยกกันอยู่ หย่าร้าง และเป็นหม้ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพการสมรสของผู้ปกครองเด็กอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองมีความต้องการให้มีวัสดุอุปกรณ์การเล่นการเรียนการสอนให้มากกว่านี้ ควรมีการปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้น สำหรับตัวผู้ดูแลเด็ก (นคค.) ควรมีความเอาใจใส่ในการทำงานให้

มากขึ้น และจะให้ดี ผกก. ควรมีผู้ช่วยเหลือ มีการสนับสนุนเสื้อผ้าและอาหารกลางวัน
สำหรับเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องขอรับการสนับสนุนจากแหล่งงบประมาณต่าง ๆ
ทั้งภาครัฐการและเอกชนเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการต่อไป

A STUDY OF PARENTS' OPINIONS ON THE OPERATION OF THE CHILD
DEVELOPMENT CENTERS IN CHACHOENGSAO

AN ABSTRACT

BY

CHARNSAK HEANGSOMBOON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

September 1990

The purposes of this research were to study and compare the opinions of parents towards the operations of the child development centers in five aspects : parents' participation, children guardians, administration of the child development committees, support of the Tambon and village councils, and the follow-up of the government officials; and to study problems and needs and suggestions in operations of the child development centers.

The sample used in this research were 137 parents in Changwat Chachoengsao. The instrument used in collecting data was the questionnaire constructed by the researcher. The statistics used in analyzing the data included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and the F-test.

The research findings were as follows :

1. The parents of the children in the child development centers had the overall opinions towards the operations of the child development centers at the high level. When considering in each aspect, it was found that the parents had the opinions in the aspect of administration of the child development committees at the highest level, while the lower levels were in the aspects of the practice of the children guardians, the follow-up of the government officials, the support of the Tambon and village councils, and the parents' participation, respectively.

2. The parents with different educational levels, ages, statuses, and vocations had no significantly different opinions, while the parents with different marital statuses had different opinions towards the operations of the child development centers. The single parents had different opinions in all five aspects from the parents who were married, separated, divorced

and widows of widowers at the .05 level of significance. The parents who were married, seperated, divorced, and widows of widowers had no significantly different opinions.

3. The problems, needs, and suggestions in relation to the operations of the child development centers were as follows: The parents needed more playing and learning materials for their children. They suggested there should be some better improvement of the child development center facilities, the children guardians should pay more attention to the children, the children guardians should have helpers, there should be some support in terms of clothes and lunch for the children, and the child development centers should seek finanical assistance from both public and private organization.